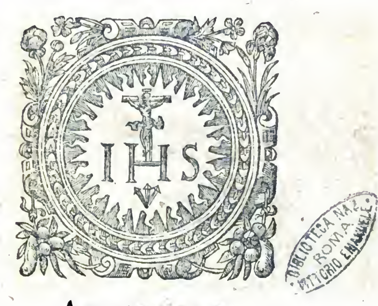
FAMA POSTVMA
PRAESVLVM
ANTVERPIENSIVM,

Vulgata
à Rhetoribus Collegij Soc. IESV
eiusdem Ciuitatis.

ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
Apud Viduam & Filios Io. Moreti.
M. DC. XI.

REVERENDISSIMO DOMINO D. IOANNI MALDERO EPISCOPO ANTVERPIENSI.

CAMPVM & ſcribendi audaciam fecerunt nobis ij, à quibus in Rhetorico puluere lampadem accepimus annis ſuperioribus. Illi generoſos ſanè, pugnando fortiter, pugiles ſe eſſe probarunt; cùm ſemel iterumque, quos neſcio, Calumniatores validâ ſcriptione obtriuerunt. Stabamus adhuc nos, velut ad bellorum ſubita excubantes; non optando pugnam, ſed expe-

ctando districti. Nullus ex eo tempore linguam ad probra appellere est ausus; ita Rhetoricum semel robur experti, semper deinde congredi formidarunt feminei illi gladiatores.

Hac ergo viâ monstrandæ virtutis nostræ spes omnis videbatur esse præcisa. Quamquam quid spem, & non metum potiùs dico, dedecoris arcessendi, etiam in victoriâ hæretici infamisque congressus? Profectò, quod satis est turpitudini nostræ; iterùm (pudet dicere!) de Leydanis Calumniatoribus olim fuit triumphatum. Aliunde augusta se nobis ANTVERPIANORVM ANTISTITVM materies offerebat; ita tamen, vt quantum splendore suo alliceret, tantum argumenti magnitudine deterreret.

ret. Quis enim eâ ætate, magnos illos apices

——— *& ſacras contingere vittas*

ſe poſſe dignè arbitraretur? nemo ſanè tantum adoleſcentiæ confidebat, vt pro dignitate, pro merito, pro magnitudine ſibi auderet polliceri,

Tantum operis neruis hiſcere poſſe ſuis.

Verebamur ergo paſſim audire degeneres à priorum Rhetorum magnanimitate, niſi pudorem noſtrum ſcribēdo etiam aſſereremus. Quare viſum fuit, eſſe potiùs faciendum, vt periculum Iudicij veſtri, audaci feſtinatione ſubiremus, quàm conſultâ taciturnitate de ignauiâ noſtrâ ſuſpicioni locus vllus relinqueretur. Nobis itaque, ſi ſcribendo *veſaniam Chœrili ſumus imitati, vos ignoſcetis magnanimitate Alexandri.* Nam *Auſonius Epiſtolâ ad Probum Præfectum Prætorio.*

profectò crimen etiam fuiſſet, tam illuſtrium EPISCOPORVM conſpectâ virtute, ſcriptionis officium, impiè tacendo, corrumpere. Vnde quod Pacato Drepano Theodoſium laudaturo euenit, nobis etiam contigit; *vt dum obſequio interpretamur impudentiam, duas res diuerſiſſimas coniungamus, metum & temeritatem.*

Pacatus in Panegyrico Theodoſio dicto.

Veniam itaque ſperare poſſumus, non gloriam: qui, licet de tantis viris plura etiam diceremus quàm poſſumus; pauciora tamen dicemus quàm debeamus. Sed iniuriam hanc illis compenſabimus; ſi, quando de iis nihil ipſi ſcripſerimus quod legendum ſit, alios, quo modo vt legantur ſcribere conueniat, inſtruamus.

Cur autem, ad te potiùs, mittimus libellum hunc, REVEREN-

DIS-

ssime Maldere, vides,
do ſatis; cùm ſponte cucurrerit
ſinum tuum. Nòn miſimus
go, ſed vltrò fugit ad te, non ma-
miſſus; & vt ſerui fugitiui, abiit
te vindictam. Profectò ante ter-
um vertiginem, lituris adhuc ceu
tenis onuſtus, exſiliit in taber-
as Chalcographorum. Ignoſces
ip, vbi cogitaueris tecum, imbe-
lles adhuc nos, tam pugnacibus
hartis vehementiùs obſiſtere non
otuiſſe. Nam ſi audaciam earum,
ruditionis tuæ magnitudine co-
abamur reprimere; reclamabant
imirum, ſe tibi deberi Reve-
rendissime Maldere,
velut hereditario iure, quòd de
magnis Praesvlibvs, Ante-
ceſſoribus tuis, loquerentur.

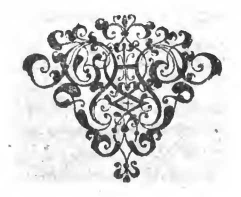
Veniunt itaque functi Antisti-

TES tamquam aui atauique ad heredem suum. Quare si non magnificam nostram, sed humilem de iis dictionem, illos saltem, eorumque virtutes in eâ, speramus, admiraberis atque amplectêris.

R^MAE D. V.

Clientes obseruantissimi

Rhetores Collegij Soc. IESV *Antuerpiæ.*

DE PRIMIS ANTVERPIENSIVM APOSTOLIS,

Qui Catholicam fidem huic olim genti intulerunt.

VIDEBATVR instituti nostri esse, non solùm eos Antistites recensere, quos prudens iuxtà ac necessaria Tridentinorum Patrum sollicitudo, cùm variis Belgij ciuitatibus, ad hæreses propulsandas, tum huic etiam vrbi præficiendos iudicarat: sed illos prætereà, qui summâ laude Christianam fidem velut hospitem populo huic primùm infuderunt, memorare.

D. ELIGIVM Neruiorum ac Nouiomensium præsulem, beatus Audoënus, Antistes Rhotomagensis illi coætaneus, *iugi instantiâ in Andouerpis decertasse* affirmat. HVMBERTVS (ELIGIO, incertum an prior an posterior ætate) apud Ioannem Molanum, libro Indigetum Belgicorum, Antuerpiensibus etiam vindex assignatur.

Venerandæ antiquitatis verſus ait accepiſſe ſe is Auctor, è Cænobio D. Michaëlis; quibus eam rem commonſtrare poſſit. Adnectam hîc, fidei faciendæ causâ, ſi non metro expolitos, certè ob vetuſtatem venerandos:

Inclyte qui meritis fulges HVMBERTE *coruſcis,*
Cuius ad exemplum vitæ ac moderamina, quondam
Barbara doctrinam nacta eſt Antuerpia CHRISTI.

Succeſſit his D. VVILLIBRORDVS, qui bonis ſanè auſpiciis anno IↃCXCII. è Britanniâ in Galliam appulſus, Belgicam pęnè vniuerſam torrentis more peruaſit. Vir fuit ſanctimonia atq; auctoritate planè inſignis. Vitam eius luculentè ac copiosè ſcripſit Theofridus quidam Abbas Monaſterij Epternacenſis, ab ipſo VVillibrordo apud Luxemburgẽſes exſtructi. Illud ex eâ hiſtoriâ, quod Antuerpiam noſtram ſpectaret, potiſſimum viſum fuit: *Huic adhuc viuenti* [VVillibrordo] *Rhotingus vir præpotens dedit Eccleſiam in Antuerpo Caſtello, ſitam ſuper Schaldi in pago Rienſium, cum villis, appenditiis & parte tertia telonij eiuſdem Caſtelli, quod nunc eſt Marca Regni.*

Adiungerem his magnum Præmonſtratenſis Familiæ ornamentum ac Principem NOR-

NORBERTVM;cui an plus pro instaurata atque asserta, quàm aliis pro inuecta Religione ab Antuerpiensibus debeatur, dubium mediusfidius est iudicium. Sed vetat propositi libri ratio, qui tractandum de Episcopis argumentum suscepit. Sanctis ergo maximisque viris,

DIVIS
ELIGIO, HVMBERTO
VVILLIBRORDO,
ANTVERPIENSIVM APOSTOLIS,
Postumæ Famæ
æternum hoc ponimus Monimentum.

ITe, ite, saui Martis Erynnides,
Ite ô nefandi nomina stemmatis,
Pudenda proles, ite rixa,
Ite feri soboles parentis:
Non hîc profanis bella furoribus
Autuerpiana mœnia patria
Lixásve poscunt insolentes,
Non Scythici comites Tyranni:
Vestros labores atque manus probet
Insanientis Regia Sarmata.
Ite, ite fatales caterua
Odrysias populate terras.
Pugnata læto bella sub aggere,
Pugnata sacris bella phalangibus

Anuersa

Anuersa cantat, & frementes
ELIGII per inane glandes,
Et prælianti fulmina Numinis,
Natiua linguæ fulmina viuidæ,
Queîs mille pestes, mille circùm
Barbaricæ cecidere turmæ.
Nec bellicosas inter imagines
Silet fauentis spicula Præsulis;
Et concitum HVMBERTVM *per hostes,*
Per medias celerem cohortes.
Hic incruentam Martis adoream
Laurumque sacræ Pallados euehit:
Quem Barbaræ circum phalanges
Compositis venerantur armis,
Dum sanctioris militiæ vomit
Balista nimbos stridula ferreos;
Et pertinax testudo scandit
Per medias acies, per enses
Hostile vallum, captaque culmina
Latè pererrant viuifici rogi,
Circumque currentes per agros
Aduaticos sine morte mortes.
Mox, vt ruinæ pondera saxeæ
Rudesque massas, & silicum strues
Chely coëgit blandienti
Insolitos agitare gressus
In alta vates Ogygius loca,
Cùm saltitantes dulcisonam petræ
Struxere muros ad camœnam
Et placido sua membra vultu;
Sic indecoram ruris imaginem,
Et efferati progeniem laris,
Veram redegit ad quietem

Et nitidæ faciem iuuentæ,
Qui contumaces frangeret æquoris
Saltus, & atri barbariem freti,
Trucesque WILLIBRORDVS *amnes,*
Et Geticæ rabiem cateruæ.
O quàm profundis abdita noctibus
Inuersa, quantis nubila sordibus,
Nefas! iaceres, heu! iaceres
Præsidio viduata tanto?
At nunc (relabi quis Tiberim neget?)
Inuersa claro fulgida vertice
Gratoque nobilis trophæo
Sacrificis reuirescis armis.

Iacobus de Cater Antuerp.

Excitatus hoc cantu, vt fit, ad exempla ...dalium, dicendi prouinciam sibi flagita... Theodorus Middelton. & hîc, velut ...er Hesiodum & Homerum olim apud ...elyci tumulum, pro laudandis magnis il... Fidei TRIVMVIRIS decertatum est.

HVc age Phœbe chelyn, non quâ funesta canuntur
Prælia, & Ausonio stillantes sanguine Cannæ;
...e Trebiæ clades, debellatosque cruento
...rte duces, patriæque ferox in viscera ferrum
...git, & Emathiis ciuilia prælia campis:
...mitem, quâ gesta ducum & structa oppida ludit
...nsuetis Cyrrhæa modis: viridique reuinctus
...de caput, solitaque incinctus daphnide frontem
...igerâ mecum versus luctare sub vmbra.
...o dabimus plectro sacra prælia, quondam

Adua-

Aduaticis certata iugis, lætasque iacentis
Hæreseos strages, cùm debellata recessit
Barbaries, CHRISTI*que fidem, melioraque vidit*
Signa serenato surgens Antuerpia vultu.
Prima sed ELIGIO *debetur gloria, primus*
ELIGIO *debetur honos, qui inculta pererrans*
Littora, Flandriaco contermina littora Scaldi,
Cùm steriles campos siluescentemque videret
Barbariem, circumque malis cingentibus ægra
Marceret probitas, & rarè sparsa iaceret
Hinc illinc virtus, vt cùm sitientibus aruis
Arida squallenti seges interlucet arista;
Mox Fidei insuetis commisit semina terris,
Quæ largos parerent fructus, quæ surgere possent
Fecundo concepta solo: nec defuit ipsa
Terra sibi, dominúmve seges spe lusit inani:
Extemplò imprægnata Fides, sua germina latè
Diffudit, floremque suo concepit ab ortu.
At postquam ætherium fato iam raptus in axem
Antistes, sacris solij successit habenis
HVMBERTVS, *qui lege rudes contraxit in vnum*
Corpus agros, docuitque feros mitescere cultus.
Ne rursus, non culta tamen, pereunte Colono
Squalleret; vigilis successit cura magistri
WILBRORDI QVE *labor: studium cui prima fouere*
Semina, & è terrâ virides educere plantas.
Qualiter agricolæ, tenero cùm germine primas
Herba ostendit opes, nondumque enixa, futuros
Promittit fœtus, campo sitiente, liquores
Adspergunt, terramque fouēt, alimentaque præbent,
Vt largo matura die, satiataque vernis
Roribus, effundat grauido sua munera campo.
Tandem etiam, lapsasque domos, & squallida longo

ecta situ, veteremque sui medicare senectam
Antuersa instituit, subitisque attollere muris
Mœnia, ciuilesque casis inducere vultus.
innumera coiere manus: his scindere rupes
oppositas labor est: hi saxa rigentia ferro
horridaque inuicta diffringunt viscera terræ.
on Aganippeæ stabant velociùs arces
ætensve labor, mœsti quàm vulnera pagi
gosasque iterùm videas iuuenescere sedes.
ec satis hæc reparasse fuit. Noua mœnia circùm
ndit, & inscripto profert pomeria sulco.
am facies mutata locis, incultaque dumis
ca, indignantesque hominum vestigia rupes
rtifices domuere manus, genus omne ferarum
fugit, & pulsa quærunt sua lustra Napeæ.
e pumiceis spumosi Scaldis ab antris
ïliunt vltrò, vallataque mœnia cernunt
astum mirantur opus, cultusque locorum,
plaque, & immensis loca circumfulta columnis.
lix veteres exuta Antuerpia mores,
baricosque oblita animos! quòd nobilis omnes
super Belgî celsum caput exseris vrbes,
d cælum solemque suum te Belgica clamat,
ɪᴏ Hᴠᴍʙᴇʀᴛᴏ*que cliens, magnoque patrono*
ʙʀᴏʀᴅᴏ *penitis debes Antuerpia fibris.*

FINITO certamine primi funeris, priusquam ad noui Præsulis gratulationes iretur, in altero iterùm funere fuit lacrymandum. Post- ı enim anno M. D. LIX. PAVLVS IV. ıno M. D. LX. PIVS IV. Pontifices Maximi

Maximi, Cathedralis Ecclesiæ titulo, Collegiatam anteà B. VIRGINIS, insigniuissent, primum Antuerpianæ Diœcesis Antistitem, Hispaniarum Rex PHILIPPVS II. è Cancellario Equitũ Auratorum PHILIPPVM NIGRIVM obtulit anno M. D. LXI. Pontifici confirmandum. Sed, quasi detrectasset sacrũ onus, antè extinctus est, quàm inauguratus. Placuit tamen tanti viri encomia primùm celebrare, quàm immaturam mortem deflere. Igitur

PHILIPPO NIGRIO
ab Hungariæ Regina euocato in Concilium Mechliniense
ita plausit Iacobus de Cater.

VT cùm magnarum dubiis molimina rerum
Insedere animis, & ineluctabile pondus
Versat, & ancipiti curarum voluitur æstu
Iuppiter; extemplò summis de rebus agundis
Imperium qui ritè ferat, volat impiger Hermes
Consentesq́; ad sacra vocat penetralia Diuos,
Quos penes imperium superûm, queîs iussa Tonantis
Scire datum, partemq́; Ioui dempsisse laborum:
Seu placet astriferis Volcanum pellere terris,
Siue Lycaoniæ damnatum crimine culpæ
Deucalionæâ mundum obtexisse procellâ;

Conne-

Conuenere dei, varia sententia mentis
Panditur, & tacitè tabulas vomit vrna loquentes:
Sic cùm nutaret dubio Mechlinia casu,
Hæc secum, pariterque tibi, tibi, maxima, NIGRI,
Hungaris, Hungarici moderatrix inclyta sceptri:
Quò pietas, quò prisca fides, conspectaque NIGRI
Virtus, & nullo titubans constantia motu?
Scilicet hic nigris sese occultare tenebris
NIGRIVS, *& meritis tentet fraudare trophæis?*
Dent tibi lucifugas, dent nigras nomina voces;
Candida degeneres mens indignata latebras
Per medios micat alta situs, nomenque perosa
Per turpem erumpit grauidæ caliginis orbem.
Sic vbi cæca diem nigro furatur amictu
Tempestas, aufertque polos & lumina mundo;
Aurea templa latent, latet inter squallida Phœbus
Nubila, pendentes circum maiore sereno
Lustraturus aquas. E nigris candida: Subde,
Subde manus. trepido NIGRIVM *Mechlinia vultu*
Clamat, & augusti poscunt consulta Senatus.
Nota fides NIGRII, *nota est constantia genti;*
Sufficiat, si sola mihi. Cape præmia celsæ
ndolis, & nostri merita argumenta fauoris.
Dixerat: & plebes, sanctique, interprete Famâ,
Audiuere Patres; *iussis succedit habenis*
IGRIVS, *& iusso dudum inuitatus honori.*
Quis tunc, quis fuit ille dies? quæ gaudia festis
Mœnibus? & quanto salierunt pectora voto,
ùm propiùs spectare datum est, plausuque decenti
xcipere augusti subeuntem limina tecti?
n tales animosa sinus, seque obtulit ingens
uria, cùm cautâ speculator mente futuri
anderet arcani Fabius sacraria templi?

B Perge

Perge NIGRI, *sic albus eris. perge, inclyte perge,*
Hac ad maiores NIGRI *datur ire triumphos.*

Postquam Teruanâ in Mechliniense Cõcilium euocatus fuisset anno M. D. XXII. NIGRIVS; in Cancellarium deinde Equitũ aurei Velleris promotus est. simul in Diuæ GVDVLÆ (quæ primaria est Bruxellensium Ædes) Decani munus gessit. Itaque

IN AVREVM VELLVS
PHILIPPI NIGRII
ita lusit
Conrardus Tucherus Antuerp.

O Quid superba robora Græciæ
Audax Iason per scopulos trahis,
Nondumque tentatas procellas
Palladio subigis caballo?
Insana pubes quò ruis inscia
Lentare remos; dissociabili
Disterminatas quid laboras
Oceano reserare gentes?
Periculosæ quod pretium viæ?
Aurata pellis scilicet, & mari
Medea peior, tot per æstus
Impulit & miseros labores?
Ille, ille Phryxi portitor, impigro
Dracone tutus, pelle superbiens
Tam nobili, Regum cateruæ
Principibusque feret ruinam.

Quanto

Quanto parabis vellera sanguine!
En, prouocatis æquora fluctibus
Tot haurient duces, piantes
Iura feri temerata ponti.
Insane Iason flecte retrò ratem:
Pòst pœnitebit, cesserit ignea
Cùm turba Taurorum, superbi
Raptor ouans rediturus auri.
Seianus haud sic obfuit inclytis
Equus magistris. qui spolium aureum
Demittit insignes per armos,
Exitium laqueumque nectit.
Feliciori vellere NIGRIVS
Gaudens triumphat, non trabe Thessalâ,
Amfractuosos per recessus,
Per rabidum pelagus petito;
Non comparato sanguine nobili,
Non flore Graio per maris æquora
Ignota collato, sed illo
Quo probitas animusque gaudet.
Tu, pelle, NIGRI, *diues es aureâ*
Felixque; Iason pauper, & impiâ
Cum coniuge infelix, paternos
Ante oculos lacerante natos.

Cùm rectè atque ordine gerere omnia NIGRIVS in officio videretur; anno M. D. XXV. in Status Concilium adlegitur, Pru-entiæ commendatione ac virtutis. Quod a canebat Melchior VVaterfort Trudo-opolitanus.

QValiter Herculeâ postquam ceruice pependit
Stellarum librata domus, flammataque cæli
Curia, cæruleo stabat pax aurea mundo,
Tutaque perpetuas agitabant astra choreas:
Mox vbi collapsa vires, lassataque ceruix
Impositum iactabat onus; turbata ruebant
Confusis elementa viis, aurataque Phœbes
Agmina commotis hebetabant nubibus ignes:
Non secùs Imperij postquam lassata PHILIPPVS
Pondera, consiliis manibusque humerisque subiuit;
Belgia torpentes rursus splendore renato
Erexit vultus, vigilemque animosa timorem
Exuit, & propria decorauit lumina flammâ.
Cùm tacita iacuere gens, fortesque senecta
Exedit vires, tecum rugosa cadebat,
Languescensque pari miscebat funera fato.
Audaces solus motus æstusque tenebas
Excubiis animi: quoties crescentia belli
Germina, damnosasque tubâ Bellona feroci
Spiraret cædes, nil inflammata remisit
Officij virtus, contra surgentia fata
Peruigil, aduersis gaudentem animabat honorem.
Qualiter Ægeo delusus nauita ponto,
Inflexu claui sæuos declinat aquarum
Ictus, nunc rectâ, nunc obliquante carinâ
Callidus, vndosos prægnantis Tethyos æstus
Corrigit, & longo castigat cærula sulco:
Sic rabidas Martis furias, motusque rebelles
Fregisti; & dubia medicando vulnera Pacis,
Æternam aurato signasti lumine famam.

Anno M. D. L I X. ex omni Equitum Auratorum ordine, non alius visus est dignior, qui

i honorificentissimâ legatione fungere-
ad Galliarum Regem, PHILIPPO NI-
IO. Adornabatur ea profectio ad offe-
ıdum ordinem aurei Velleris Christia-
simo Francorum Regi: quam ita de-
ipsit Theodorus Middelton Antuer-
nsis.

T cùm Phryxeo spoliatis vellere Colchis,
Ad patrias rediit sedes, & regna relicti
sonis, aequoreos proles tentata per aestus,
xit sese dubiis priùs anxia votis
ia, festiuásque dedit plebs obuia voces,
populi certaret amor, plausúsque stupenti
ldidit, & vero dispensans gaudia vultu
esentem est complexa ducem, qui Colchica secum
unera, qui rapta reuehebat pignora teda,
omito vincens pretiosa pericula ponto:
vbi Gallorum sublimibus oppida muris
ıdita, qua Rhodanus lentis interſecat vndis,
plicitis diffusus aquis, te sacra ferentem
ıdera, & Aurati portantem tergora villi,
c notum videre virum; maiora dedêre
ıdia, quàm patria Æsonidi, cùm diuite prædâ
essalicos raptâ petiit cum coniuge portus.
emptum summo retulit discrimine vellus,
tibi delatum est NIGRI; *tu Regia perfers*
unera, sufficiunt illis tua pectora rebus,
tantus mandatur honos, teque illa poposcit
ria, Gallorum vt proceres, vt tanta videres
ɔtra, triumphalis fastus imitantia Romæ.
ıntia sollicitam vix fama impleuerat vrbem,

 Ardet

Ardet in aduentum populus, festinaque feruent
Pectora, panduntur portæ, ruit vndique vulgus;
Incusat spes ægra moras, suspensáque librat
Gaudia, & incertis saliunt præcordia votis,
Gratanti donec medius sese intulit vrbi.
Illa stupet, spectatque, húcque illuc lumina versat,
Astantem permensa virum: iuuat ipsa videntem
Celsa potestatis species. hinc poplite flexo
Se Regi inclinat, maiestatisque serenos
Mulcentem radios, & lumina fixa tenentem
Affatu vultúque petit, donandáque præfert
Munera, sacrataque offert insignia palmæ.
Oblatum capit ille decus, dextraque prehensum
Alleuat, & merito iustos indulget honores.

Festinanti ad Mortem NIGRIO, cùm virtutis dignitatisque metas pænè attigisset, nouus ecce sese obtulit honos: anno M. D. L X I. primus Antuerpiensium Præsul designatur. sed priusquam auspicaretur Episcopatum, fato concessit. Ergo

LACRYMAS
PHILIPPO NIGRIO
ita persoluit
Hieronymus van Seurck Antuerp.

MOesti sonis luge citharis, & flebile carmen
Funereâ deplange lyrâ, tristémque sinistræ
Da sonitum mihi Musa chelys: Parnassia cautes
Mœreat, & pullis sordescant limina sertis:

Præ-

asagis solitæ florum radiare tapetis
urpureæ fluuij ripæ, squallentibus antris
orpentes voluant lymphas, dum dira reuoluo
unera, & horrenti NIGRIVM *lesso lamentor.*
e fortuna animi, & mentis generosa potestas
ulmine fundarat fati, totiésque celebri
xide ditarat lauros: monumenta nitebant
ectoris, auratóque coruscans sidere virtus.
u genus ipse tuis; retrò præmissa micabat
obilitas, nec stirpis egens, sed postumus ignis
ulgentes superabat auos. per tristia vectus
amina, & armatæ salebrosa cacumina sortis,
umani victor fati, sublime tenebas
ulmen; & assurgens calcabat fulmina virtus.
ualiter aërio despectans vertice Olympum
lsus Athos, Diuûm ventosa tonitrua ridet,
diras spernit hiemes, delusa remittit
amina, & inuicto frustratur monte furores.
mbibat sacros Anuersa potentior ignes,
mitræ dignos apices: venerandáque sceptra
æsulis, augustosque pedi sperabat honores,
npatiens vilis senij. Iam vota Philippus
nperio felix Batis, mœstásque tenebat
upplicis Anuersæ lacrymas; secū vsque reuoluens
iuersos animos Patrum, quem tale sequatur
nperium, cuiusque fides sub fasce triumphet.
issensu vario certat fauor: æquior ille
atribus, ingratus populo: communibus illum
unitum studiis despectat gratia Patrum.
t te, magne NIGRI*, variis discordia cedit*
rdinibus, consentit Eques plaudente Senatu:
otáque priuatâ gaudent communia linguâ.
uspiciis lætata tuis Anuersa iacentes

 Instau-

Inſtaurat, tollitque animos; oblatáque, NIGRI,
Munera, naſcentéſque tibi gratatur honores.
Proh rabies veſana Deûm! proh dura Sororum
Licia! cur triſtes iterùm miſcere ruinas,
Et fulmen torquere iuuat? quid dira minaris
Parcæ manus? quò Diua feros grauis exeris hydros?
Muneribúſque armata tuis, dulcique fauillâ
In te cæca furis? propriis Rhamnuſia donis
Inuidet, & ſeſe damnoſâ vlciſcitur irâ.
Vix mitræ natos apices grauiore ruinâ
Polluit infamis Clotho, temeránſque curules,
Sanguineo gaudet ſellas depingere fuco.
Aſt ignara mali, nec tanti Antuerpia caſus
Conſcia, ſecuro reſerat inhiantia vultu
Mœnia, diuitiáſque ſuas radiantior auget.
Haud ſecùs officiis trepidantibus anxia mater,
Iam matura toro natarum pectora comit,
Aduentante proco, peplumque & cingula ditat
Tethyos exuuiis, & gratâ lege colorum
Purpureas ornat veſtes, rutilique metalli
Deformes alieno illuſtrat lumine vultus.
Læta timet, voluitque moras: nunc anxia plorat,
Et dubiis hæret fatis, nunc fronte ſerenâ
Caſtigat lacrymas: dubio ſpes voluitur Auſtro,
Ancipiti credens famæ: trepidantia rident
Gaudia, & eluſis torquentur triſtia votis.
Qualiter Æoliis agitantibus æquora turmis,
Non eadem ſæuit rabies, nec ſemper anhelis
Vorticibus canet Nereus: ſed ſæpiùs alto
Pax regnat tranquilla freto, placidáſque per vndas
Feſſa quieſcentis ludunt veſtigia Cori.
Deſere ſollicitos trepidantis pectoris æſtus
Et dubios Anuerſa metus, tibi Numina tantum
Inui-

Inuidère decus, radiata palatia cæli
Prætorem optarunt NIGRIVM, *rutilúsque Senatus*
Astrorum meritâ cæli statione locarunt.

In fletu vocem abruperat Hieronymus, cùm Threnum suum adiecit Theodorus Middelton, alterumque posuit

EPICEDIVM PHILIPPO NIGRIO nimis, heu! maturè abrepto.

DA tantùm lacrymas & lamentabile carmen
Elysio de fonte mihi, da Musa dolores,
Da tristes gemitus. quid non crudelia fati
Iura valent? quid non sæuæ violentia mortis
Audeat? heu rapit illa, rapit, quos candida morum
Integritas, iunctóque grauis cum pondere virtus
Nobilitat, quibus ambitos largitur honores
Maiestas ignara tegi; non fascibus audax
Purpureísve indulget amictibus, æqua curules
Sternere, & ambiguos plebi confundere Reges.
Luctantes in fata tenet, frustráque negantes
Calcat, & æterno cogit parere lupato:
Deuictúmque trahit NIGRIVM. *prô! sustulit illa*
n nostris gauisa malis, quem sacra poposcit
nfula, promissúmque sibi complexa Potestas
mbijt, & meritum sacris admouit habenis:
uem mitram amplecti iussit, meritáque peractæ
rtutis mercede frui. Iam Anuersa rogabat
bsentem vidisse virum, longosque stupebat
are dies, querulósque dabat pro tempore planctus,

Incerto suspensa metu, speransque timebat
Non securus amor; spes hinc, timor inde, trahebant
Ambiguam, mixtaque tremens formidine votum,
Voluebat dubios incerti pectoris æstus.
Credulus ah amor est nimiùm, nimiumque futuri
Ignarus! veniens omni dum crederis horâ,
Mors heu! mors nimiùm fallax delusit amantem!
Venturum iam iamque putat, creditque videre,
Sed vultus quos fingit amor; gaudetque, timetque,
Luctaturque iterùm secum, dubiumque per æstum
Nutat, & incertis fluitat spes anxia votis.
Sæpè timor nimiùm verus, certusque futuri
Est augur; ne pelle metus Anuersa: dolori
Præludens, en mors: en luctus: gaudia cedunt,
Tristis vbique dolor, inopinaque mortis imago.
Omnia mœsta tibi, mœsta omnia, nuntius intrat,
Nuntius: en, loquitur facies perculsa, timorem
Elinguis loquitur vultus. quæ verba? quid audis?
En fatum, fatum clamat. proh tristia fata!
Anuersæ spes vna iacet, mors omnia secum
Abstulit. Anuersæ rapuit mors tristis amores.

ACERBVM sanè ac graue acciderat Vrbi Antuerpiensi, designatum sibi Præsulem eripi, fato ita repentino. Omen fuisset infelicitatis futuræ, nisi in locum eius, bonâ profectò fortunâ, vir doctissimus FRANCISCVS SONNIVS fuisset subrogatus. Is Doctoratum Louanij adeptus est: & postmodum libros scripsit *Demonstrationum Fidei Catho-*

licæ

licæ ex verbo Dei; quos Tridentina deinde Synodus etiam probauit. Huius ergo LAVREAE sic gratulabatur Hieronymus van Seurck Antuerpiensis.

FVmosas atauûm iactet stirps inclyta ceras,
Augustosque patr[illegible]n vultus; titulosq. verendis
Dinumeret tabulis, capsis opulenta paternis
Atria, & antiqui referat monumenta Gradiui:
Tarpeio exuuias pendentes colle Gigantum,
Æraque vestitis superatâ classe columnis
Consita, sanguineisque vndantia signa colubris
Et Martis celebres aquilas, prædaque nitentes
Innumeros arcus, veterumque attollat honores
Ventosis gaudens titulis: tibi docta Mineruæ
Nobilitas, magnis tibi parta insignia chartis
Et calamo victore decus: tibi laurea vernant
Atria, facundisque animi ditata triumphis
erta virent, capsisque suis doctrina refulget:
ngenij te cingit honos: te celsior effert
loria, & illustris celebrat Bellona theatri,
um radijs aspersa tuis fallacia certæ
æreseos commenta patent; penitasque latebras
uis, & cæcam collustras lampade gentem.
ualiter astrorum prætor cùm luce renatâ
nea templa subit, flammataque mœnia Diuûm
lcat equis, rutilis circumstipata maniplis
nthia mœsta fugit cælo; longeque coruscis
ox depulsa rotis, refugo vanescit amictu.
enij FRANCISCE *tui molimina tanta*
rpurei Romæ proceres, Fideique decora
aiestas, meritique olim coluere fauores.

Ipsæ

Ipse etiam radios stupuit prudentior orbis,
Attonitisque hæsit flammis, dum sacra Tridenti
Curia perculsas chartis audacibus aures
Sensit, & obtusas meliori luce tiaras.

Lyrâ arreptâ, confestim Iacobus de Cater, eidem FRANCISCO SONNIO Theologiæ Doctori pro edito libro *Demonstranum Fidei Catholicæ*, hoc pangebat Epos.

O Quàm superbo turgida vertice,
Vanoque inanis turbine gloria
Elata, mobiles lacessit
Ambitio malè sana mentes;
Dum longa docta numina lineæ,
Viuasque ceras, & proauûm genus,
Galbasque Coruinosque iunctos,
Et veteres Curij nepotes,
Per grandioris culmina porticus
Fumosa, virgâ iudice comprobat,
Circumque squallentes ruinas
Sollicito volitat meatu!
Non ista mentis lumina fascinat,
Non ista sensus gloria concitat,
Rectumque SONNII *tenorem,*
Non animos generosiores.
Tu celsiori stemmate viuidi
FRANCISCE *reples atria pectoris,*
Cerisque, quas non fœda fumo
Et tumido variata cinctu
Condat vetustas, mutaque temporum
Proles amictu sopiat abdito:

Sed

Sed quæ per æuum posterorum,
Per seriem volitantis anni,
Spargant fauillæ fulgura flammeæ;
Magisque longâ siderea die,
Per damna sæculi labantis,
Per medias niteant tenebras.
Doctrina sedes incolit intimas,
Sororque Virtus. hæc tibi linea
Innata stemmatis decori,
Nobilis hæc tua cera stirpis;
Quæ non profundis obsita nubibus,
FRANCISCE,*claris gestit honoribus,*
Dum sacra destinat corona
Laurigeros Sophiæ triumphos?
Tuos labores, & stabilem fidem
Et ignientem sidere proprio,
Sacrósque nisus, connocatus
Vidit & obstupuit sacerdos.
Nam candidata, per mare pendulum,
Qualis serenâ dum facie micat
Parens diei, dum corusco
Carpit iter rutilum meatu,
Potentiori suspicientium
Reflexa stringit lumine lumina;
Sic fulgido percellis astro
SONNI *oculos radiis propinquos.*
O non pudendâ dignus adoreâ!
O sanctioris militiæ decus!
O altiores quem nitores,
Quem merita decuere laurus!

Sub-

Subſecutus eſt in idem argumentum Theodorus Middelton Antuerpienſis, & fatali quadam nominis vicinitate SONNIVM SOLEM quemdam eſſe oſtendit:

QVid Regum trabeas, & auitis nixa triumphis
Atria, & inſignes numeroſo conſule faſtos
Nobilitas inflata canit? quid vana parentum
Stemmata, quid mutâ ductos in imagine vultus?
Nec verâ de laude tumet? perit omnis in illo
Nobilitas, cui tantùm ataui, cui gloria ſtirpis
Sola, nec admixtos virtus largitur honores;
Vnica nobilitas. cui laus in origine ſolâ,
Vera laudis eget. tu non inflata parentum
Nomina, non titulis SONNI *ſuſtollis honores;*
Sed proprio de ſole micans, aliena repellis
Lumina, doctrinæque velut fulgore coruſcans
Lucentes ſpargis radios; atque æmula ſoli
Emicat, & proprio reſplendet gloria Phœbo.
Non veluti quoties alienis currere bigis
Tentat, adoptiuas emulgens Cynthia flammas;
Et fratre eſt veſtita ſuo, conceſſaque iactat
Lumina, Phœbeis conflans ex ignibus ignes.
Teſtis noſtra Fides, illo quæ clarior igne
Splenduit, & pulsâ rerum caligine fulſit,
Ingenio luſtrata tuo, noctemque fugatam
Senſit, & adiecto renouauit lumine lumen.

Eruditio & Pietas SONNIVM tandem ad Siluæducenſem Epiſcopatum euexerunt. Quatuor annis ſacrę ibi Reipublicę pręfuit, poſtquã Romæ apud PAVLVM IV. de Conſtituen-

tuendis per Belgium Episcopis consilia
itasset. Id canit Theodorus Middelton.

)Ompeij loquitur Musarum pagina laudes,
Sublimesque in bella animos, atque æmula Marti
ctora, perpetuis olim cui fœta triumphis
oria, quem fuso crudescens sanguine ferrum
texit, virtusque suis inclaruit ausis,
xtráque venales nolens captare fauores
obilitas fuit ipsa sibi, seséque leuando
tulit, & sensim maioribus inclyta factis
rtunâ crescente fuit, tandem æmula Martî
lta Quirinalis scandit fastigia Romæ.
on aliter tua te virtus, æquatáque cælo
oria, quæ Pompeianos superare triumphos
udet, & armorum vincit felicior ausus,
cratum complexa decus, meritâque refulgens
ulâ adoranti clarum te præbuit vrbi.
ox maior tibi surgit honos, commissáque maior
ra, & sacrarum mandata potentia rerum:
per Belgiacas vigilantia lumina terras
riùs obiectis possent confligere rebus;
utantem firmare Fidem, quid Belgia poscat
rnere; quis fato pastor rapiente relinquat
lantes errare greges; quem sacra reposcat
ula, quisve grauem possit sustollere molem
nixus contrà, cui digna euoluere tantas
ria corda vices, succinctáque pectora curis;
i vigiles multùm sensus, & pectore magno
custoditis laudata industria rebus,
nia (quis credat) se vnius pectore condunt
li prospicienda viro; te tota stupescit
gica, & in sacros respirat libera cultus.

E Sit-

E Siluæ-ducensi Episcopatu, ad Antuerpiensem Infulam euocatus est SONNIVS, anno M. D. LXX. quam illi ita gratulatus est Theodorus Middelton.

CReta puerperio quondam celebrata Tonantis,
Et summo dilecta Ioui, quæ germen Olympi
Felici complexa sinu, pro numine tanto
Attollat sublime caput, seseque Deorum
Nutricem matrémve vocet; nec laudet alumnum
Sola suum, pugnent vrbes, vicinaque iactent
Oppida, sic tenero potiùs reptata Tonanti.
Cælesti tumeat Delos Latonia partu
Cælestes iactans magna incunabula fœtus.
Illa procul tellus summis caput inserat astris,
Et dignam se laude ferat, quæ nota Mineruæ
Mæonioque habitata seni, quem Graia stupescit
Terra virum, studiisque petunt communibus vrbes,
Hæc dignam se Vate putet, vocet illa parentem,
Et ciuem vocet illa suum; vincique repugnans
Doctrinæ luctetur honos, si vindicet illum
Orbis, & augusti præconia poscat alumni.
Exere tu potius lætos Antuerpia vultus,
Exere, Phœbeo meliùs gaudebis alumno,
Qui vestram non pressit humum, cùm in luminis oras
Prodijt exoriens, sed cùm maturior ætas
Cresceret, & firmum robusto in pectore robur,
Caniciésque animi; seséque, ignara latendi,
Proderet in vultu pietas; tum culmine rerum
Fulsit, & Aduaticæ sumpsit sibi iura tiaræ.
Tum veluti quoties grato Pallantias igne
Fulget, & effusis ludit per cærula flammis

Vix

Vix matura dies, vestitur lumine mundus,
Et tristes tenebræ noctisque recedit imago:
Sic tua cùm SONNI *natiuâ luce refulgens*
Aduatico illuxit probitas radiantior orbi,
Lurida mox læto cesserunt nubila Phœbo
Lætitiæ non passa iubar, mox dulcia rursus
Gaudia, gauisaque vrbis noua fulsit imago.

SONNII gratulationibus finem imponit Dingemannus Ianssens Boy, Ziriczæus, vltimumque hoc ei acclamat Acroäma.

O Decus æthereum, Belgarum gloria, SONNI,
Te tua Silua-ducis florenti germine natum
Procreat, & rutilis Solem profundit ab oris,
Et nutrix Aurora tibi. pro pignore tanto
Certatur, geminæ ciuem te vindicat vrbis
Dissidium; sibi te tua patria Silua tenaci
Obstrictum retinet mitrâ, simul inde reclamat,
Maiorémque tibi vittâ meliore tiaram
Anuersa ostentat patriis opulentior oris.
ede precor, mœstæ languentia desine vota
orquere, Anuersam roseis complexus habenis,
erpuream que vehens lucem, radiante comarum
lgore, Aduatici tenebrosa silentia vulgi
scute: luctiferis cernas quàm flebile venis
lnus hiat, quantaque patet via lubrica plagæ;
NIGRII *exequias nigrantibus horrida vittis*
cit, humi fusa, & lucem auersatur iniquam:
nc tristis, pariterque sinus & pectora rumpit,
menteśque premit vultus, ac oscula lambit
a soli. miserere tuæ, miserere vocantis

Anuersa, tibi mœsta comas, tibi soluit amictus.
O luctum compesce; potes namque vnus acerbos
Demere ploranti gemitus, vnusque mederi.
Non aliter, Sonni, *luxit periuria Theseus*
Littore, qui nigris deluserat Ægea velis.
Crede mihi, non sic functi lacrymosa mariti
Alcyone fatum gemit, & Philomela penates
Circuit amplectens, animámque in pignora transfert.
Sese Anuersa tuis, Francisce, *amplexibus offert,*
Te rogat, O venias precor, hanc tibi delige sedem:
Sic tua defessæ luctu solatia plebi
Mitra dabit, Titánque tuis noua gaudia mœstis.

IDETVR gradibus quibusdam creuisse Antuerpiana Felicitas; planè vt prioris fortunæ calamitas, maioribus beneficiis compensaretur. Extincto primùm Nigrio, successit Franciscvs Sonnivs, vir eruditione ac prudentiâ omnino singularis; quem cùm sexennio tantùm habuisset Antuerpia, quasi ad maiora concitato cursu festinasset, Laevinvm Torrentivm, virum longè maximum, in eius locum adoptauit.

Fuit is patriâ Gandauensis, Patricio genere oriundus; nec paucos in florentissimâ olim familiâ Consules censet. Afflixit tamen opes eius Fortuna, fortassis vt postmodum maioribus eum dignitatibus cumularet.

laret. & verò ita euenisse videtur, cùm per honorum omnium gradus ad summa quæque aspirauit. Poëta fuit, non suo tantùm æuo, sed multis retrò sæculis admirandus. Quam in laudem si licet liberiùs euagari, dicemus audacter & verè, non esse quem Orbis TORRENTIO nostro post Flaccum adducat parem. Gaudeat, imò triumphet Belgica, tanto suo vate, sacri Heliconis sacerdote. Audeat aliquando Flandria, non dico cōponere, sed præponere lyram suam; Italicę, Germanicę, Batauicę chely. Audeat argumento prouocare Zanasarios & Vidas, audeat genio & stylo. Verba hæc non sunt inanitatis fumo vestita aut fuco, quæ vltra verum progressa, solâ fulciantur iactatione. Qui inuidet laudi tam augustæ, rodat & dentem figat in solido. Dabimus ex ipso TORRENTIO tantæ eruditionis specimen, earumque laudum non indignos conatus. Audiat omnis retrò antiquitas, & si non sæculum suum, suam tamen admiretur dictionem. Ita lusit alibi TORRENTIVS libro primo Virginei partus; & inter centenos flores quos sparsit, en tibi has rosas:

Et iam nitentem circumagens globum
Ter noctilucis Cynthia cornibus
Lustrarat orbem, ter reductis

Nubila miscuerat tenebris.

Quàm tersa omnia, quàm succincta, quàm plena tamen! Iam Horatianæ æmulationis quot passim vestigia? Sic illud de Baptistâ:

Vox in remotis horrida rupibus.

cui si Flaccum apponis, videbis similitudinem:

Bacchum in remotis carmina rupibus
Vidi. ——

Hoc etiam libro de Virginis partu, secũdo:

—— nec putat
Fas esse sermones deorum, &
Facta leui memorare plectro.

vix aliter quàm Horatius:

Referre sermones deorum, &
Magna modis tenuare paruis.

Istud magnificum simul est, & imitatione acceptum:

Auriq; contingat nitore
Regna, truci temerata ferro.

E tertio libro, quid dici potest augustius? quid melius?

Aut structa mensis fercula citreis
Fulgore lassam sollicitant famem,
Aut Chia gemmato retusam
Vina sitim exacuunt in auro.

Libet profectò huic acclamare; Benè, bellè, feliciter, optimè! nec vmquam Chœrilus ita

ita iure meruit ob Alexandri laudes

——— *Regale numiſma Philippos*,

quā hi verſus Poëtæ ſuo ſtatuā & coronam.

Placuit ergo, collectis per Satyram ſentētiis, LÆVINO TORRENTIO Lyricorum poſt FLACCVM Principi, Virginei partus ſacro præconi, ſecundam hederam decerni.

QVid Clio querulo ſoluta luctu
Deponis citharam, grauique vultu
Pendentis fugis vngulæ liquorem?
An vatis cineres geris biformis
Sepultos animo, rogúſque bullit
Pindari gemitus mouens ſeueros?
Cedat luctus atrox, geniſque manent
Gaudentes lacrymæ, repulſa mentis
Hiems funereum exuat dolorem;
Adhuc Pindaricæ chelys Camœnæ
Superſtes reſonat, ciniſque buſti
Pullulat vetus Ælij poëtæ:
LÆVINVS *rapido incitatus œſtro,*
Rurſus Aonias lyras tetendit.
Vix ventris repulit moras recluſi,
Primo murmure dulcè vagientem
Docto Calliope ſinu recepit:
Cibos Pierio liquore coxit,
Deditque Æolios bibiſſe fontes.
Dixit, O placidis ſacrate Muſis,
Longæuos citò tranſiture vates,
Non tu culmina, nec domos ferarum,
Non plectro Odryſias mouebis ornos;
Tuis Virgineus renatus ardor

Pubescet fidibus, leuique chordâ
Christi purpureos trahes triumphos.
Sic fata, Aonio excitata vultu
Illi Pierias fides reliquit.
Quid vltrà lacrymas alis seueras,
Et vatem toties gemis biformem?
Frontis laurigeras retexe vittas,
Et leges capitis comaque nexus
Perfundant edera recentiores;
Adhuc Pindarica chelys Camœna
Superstes resonat, cinisque busti
Pullulat vetus Ælij poëta.

Melchior vander Waterfort.

Vt olim Musæ Augusto familiarem fecerunt Horatium; ita TORRENTIVM Sapientia & Eruditio Antistiti à Bergis, Grousbequio Cardinali, Ernesto Bauaro, Leodicensium Principibus, cõiunxerunt. Ab illis Brabantiæ Archidiaconatu insignitus, Romam ablegatur ad PIVM V. Pontificem Maximum, de rebus Leodicensis Cleri causam peracturus. Id canit Conrardus Tucherus Antuerpiensis.

PErge institutas dicere adoreas
Et magna magni nomina PRÆSVLIS,
Nondùmque vulgatos honores
Musa graui memorare plectro.
Romam euocatur, consilij comes
In purpurato considet ordine;

O quàm

O quàm sagacis tunc micantes
Ingenij emicuêre soles!
Magni stupebat consilium viri
Cum purpuratis Roma clientibus,
Ex ore pendebat loquentis
Italici podium theatri.
Non te mouebant munera, non Deus
Adulterabat versus in aureos
Quondam liquores, at reclusas
Ante fores vigil excubabas.
Non extimebas, dicere, veritas
Quod consulebat te residens iugis
Gaudens recepit, & gementi
Roma foro patriæ remisit,
Strauit benignum Tibris iter rati,
Magnique labens sub pedibus viri
Nauem ferebat: illa, velox
Per placidas equitabat vndas.

A Grousbequio Eburonum Principe iterùm Legatus ad GREGORIVM XIII. Pontificem Maximum amandatur.

LÆVINO TORRENTIO iterùm Romam ablegato

Theodorus Middelton accinebat.

QVâ celebrē tua facta chely? quas reddere laudes
Sufficiam? inferior vox omnis & omnia perdēt
Verba, quibus meritos dēpromere posset honores
Gratus amor: non si pariter mihi vertice læto

Iungat Palladias & Smyrna & Mantua lauros,
Factis digna canam. videor ſpectare loquentem
Iungentémque manus, pedibúſque optata ferentem
Baſia, & auguſtam cupidum contingere dextram.
Téne igitur viduata ſuo te Præſule miſit
Belgicà? vt Auſoniæ Patres, vt ſacra videres,
Limina, Tarpeio non conceſſura tonanti?
Sic ergo dedit illa tibi, dedit ora tueri
Quæ cælum quæ terra colit; dedit illa tueri
Lumina, quæ totum luſtrant Phœbo æmula mundum
Excubiis intenta ſuis: tu verba loquentis
Dignus, & alternas audire & reddere voces:
Permiſſum ſpectare tibi decora illa Quiritum,
Et ſacros proceres, quales non Romula vidit
Curia, cùm rigidos veſtiuit purpura patres,
Et ſua patricià clauſit veſtigia lunâ
Ordinis ambitioſus honos, ſeriéſque parentum
Patricius cognata viris, patrúmque refulſit
Splendor, & attonitæ ſupplex reuerentia Romæ
Purpureos mirata ſenes; nec cernere tantùm,
Sed coràm ſediſſe datum, ſed iungere voces
Conceſſum, & dubiæ penetralia pandere mentis,
Ac ſenſus nudare ſuos. Quid cetera narrem,
Vix noſtrâ narranda chely? te Dardana tellus,
Et ſeptemgemino ſtupuit circumdata muro
Roma, nec ignotæ potuit miracula formæ,
Externúmque putare decus; ſic gratior oris
Splendor, & in vultu grauitas præcone reluxit,
Ingentes confeſſa animos, virtúſque per omnem
Diſpenſata virum, maieſtáſque inclyta fulſit.

Ita ſummo Pontifici GREGORIO XIII. placuit ob ſingularem prudentiam TORREN-

RENTIVS, vt aureâ claue donatum Cubiculo suo prefecerit. Dignitas ea est quę rarò, præterquam Cardinalibus, vlli solet euenire. Placuit eam ita celebrare.

LÆVINO TORRENTIO aureâ PONTIFICII cubiculi claue donato.

EXosus tenebras indignatúsque latere
Iudiciis monstratur honos, & gaudet apertâ
Luce frui, nescitque tegi, signísque relucet
Maiestas contenta suis. sic Romula quondam
Curia, patricij aspexit sacraria cœtus
Augustos confessa viros, trabeatáque vidit
Agmina, regalis patres cùm purpura quondam
Præcinxit, Tyrióque sinus circumdedit ostro.
Annua sic lecto signari tempora vidit
Consule, vibratásque procul radiare secures,
Rostráque & Augustum Latij penetrale senatus
Scandentem, (trepidum cùm circà vulgus) & alto
Dictantem sua iura foro: sic tempora cingens
Infula, vittato quondam quæ vertice fulsit,
Pontifices mystásque probat, sacratáque tantùm
Agmina, quos sacri penes est reuerentia iuris.
Non aliter LÆVINE *tuo decreta labori*
Maiestas signata nitet, non infula crines
Implicat, aut sese (sacros testatus honores)
Attollit vittatus apex, Tyrioque tumescens
Murice dat vanos ventosa superbia fastus.
Longè alia est fortuna tibi, meliusque refulget

Virtuti cognatus honos; micat aurea clauis
Heredem mirata suum, beat illa tenentem,
Quæ sacrâ donata manu, magníque cubile
Præsulis, augustósque aperit veneranda penates.
Tu tanta tutela domus, tibi sacra patescunt
Atria, tu certas gaudes imponere leges:
Arbitrio stant illa tuo, modò limina nulli
Clausa patent, aditúmque negant, reserutáque rursus
Intrantem excipiunt. Nil tecta augusta frequentat,
Quin oculo censore notes, arcenda repellens,
Admittenda probans. Quin & penetralia rerum
Noscere, quin vigiles dignus coniungere sensus,
Cogeris in summis suffragia dicere rebus.

Theodorus Middelton.

LÆVINO TORRENTIO, PONTIFICI à cubiculis adlecto.

QVis mihi flammato trepidantia lumina sole
Splēdidus obtūdit Phaëton? quis fulgor Iberus,
Perculsos hebetans oculos, rutilante metallo
Arcanos spargit radios? an marmore picto
Ignea Mygdonios describunt atria gyros
Ingenio confusa suo? luxque hospita gemmas
Comit? captiuasque incendit Iberia venas?
Se lux ipsa stupet, miratur conscius ignis
Insolitos auri radios: aliena salutat
Lumina, & insueto gaudet radiare nitore.
Sacratas cognosco faces: maiore renides
TORRENTI *radio, te lucens flamma metalli*

Ambit,

Ambit, & aurato complectitur igne potestas:
Magnanimis splendes trabeis, & murice grato
Oebalis Assyrias incendit purpura pallas;
Aurea præfulget clauis, dextraque micantis
Maiestas augusta nitet. Superata vetustas
Erubeat, sceptrumque manu pallente remittat
Ianus, & illustres miretur clauis honores.
Nobilitas te celsa colit, patrumque curules
Supremis celebrant titulis: tibi culmina magni
Pontificis, sacrique patent penetralia regni
Atque adyti secretus honos, promptumque penates
Arcanos reserat limen: tibi credita tecti
Paret relligio. nec si diademata Regum
Victricesque Aquila Romana cacumina pulsent;
Te sine Cæsaribus penetralia tanta resoluat
Ædis, & occultos pandat domus ampla recessus.
Scilicet incorrupta fides sublime gubernat
Imperium mentis: nescit succumbere fraudi,
Laruatisque dolis fucis, diadema verendum
Inuicta fidei. Phalaris reboante metallo
Pectoris exploret vires; pomœria cordis
Tentet atrox Scyron; funesto carcere Sulla
Oppugnet fasces animi; post busta superstes
Durabit celsa mentis rigor: ardua stabit
Vis anmi, & nullo nutans constantia casu.

Hermannus Spruyt Antuerp.

Proprio cruori innatabat infelix Belgica; & quasi à Bello traxisset nomen, numquam tranquilla stabat, ciuilibus semper lacerata tumultibus. Aderat cum exercitu ingenti Ioan-

Ioannes Auſtriacus; inde confœderata Belgicæ ſtabant capita, cùm veluti ad ſalutem natus Belgarum TORRENTIVS, adulta iam odia vtrimque mitigauit. quare

LÆVINO
Bellorum ciuilium Auerrunco ſex laureas conſecramus.

QVis conſanguineo nigrantia ſtagna cruore
Belgiadûm, tepido quis pingues ſanguine cāpos
Neſcit, & alternis exhauſtas mortibus vrbes?
Exitium cùm mœſta timens, & feſſa cruentis
Stragibus, ad celſas LÆVINI *Belgica ſedes*
Tenderet, infauſtis iam conſultura ruinis;
Non ſolito vultu, fuluo nec blandior auro,
Frontem triſtè rigens, ſparſoſque inculta capillos,
Et ſtantes laniata ſinus: ſedet intus abactis
Squalida lux oculis; mœſtis vix ægra lacertis
Eroſum geſtat clypeum: rubigine tela
Squallent, & nigris deſunt mucronibus iræ:
Mox ſingultatas effundens pectore voces,
Ructabat miſero tales de corde querelas:
Cernis vt aſſiduo Martis lacerata furore,
TORRENTI, *in diuerſa ferar: velut alnus in vndis,*
Quam fera tempeſtas, laxiſque emiſſa cauernis
Hippotadæ furibunda cohors, & fulmina torquent,
Fluctuat, immenſum tandem potura profundum.
Nec tamen, heu, noſtris externùm aſcribimus hoſtem
Vulneribus; proprio lacerantur pectora ferro,

Perſi-

Perfidaque in miseram consurgunt viscera matrem.
Non secùs ac rabidis discordi in pectore membris,
Et capiti tergum, manibusque aduersa repugnent
Brachia, & in trepidum coniurent lumina pectus,
Dissideant ori nares & naribus aluus,
Decertent genibusque pedes & pectora dorso.
Aspice terrificis taceant quot mœnia flammis,
Aspice quas Scaldis cædes, quæ funera voluat,
Assiduo gladiis nigroque adopertus aceruo:
Hic scissi rapidis miscentur fluctibus artus,
Oráque & abruptæ sociantur pectore dextræ.
Ipse coloratis Nereus excussus ab antris
Mutatis horrescit aquis, cumulóque cadentûm
Staret, ni tumidus stimularet corpora sanguis.
Aspice quàm sæuo flagret Anuersa tumultu:
Hic iuuat, heu, matrum plenis adfringere natos
Vberibus, gladióque omnes iuuat ire per annos.
Teucria nec tanto feruebant mœnia motu,
Cùm quondam æratos sopita in Pergama fœtus
Ferreus effudit sonipes, atque abdita costis
Græcia ferratis erupit perfida membris.
Cetera quid memorem? centena volumina nostras
Vix capiant clades. viden, vt mare, terra minetur?
Vt tumidos in castra mouet metuendus Iberos
Austriacus? mœstis vt diruat omnia flammis?
Quem precer, aut quid agam? quò pallida lumina vertam?
In te iam spes vna manet; succurre ruenti,
Eripe mè tandem, feralibus eripe bellis,
Ne natis sim præda meis: ne pectore fœto
Vt serpens fecunda cadam; ne viscera noto
Rimentur ferro, ne me meus occupet ensis.
Tu rabidos inflecte Duces, ac pace sequestrâ

Com-

Comprime ferales tandem LÆVINE *tumultus;*
Comprime, & exſtinctis ſana mea pectora bellis.
Iret adhuc in verba dolor, ni maximus alto
LÆVINVS *tales prompſiſſet pectore voces:*
Surge precor veneranda parens, humilemque ruinæ
Pone metum; namque Auſtriaci furibunda tenebo
Corda ducis, flectámque minas & noxia belli
Funera, & admotâ ſanabo vulnera dextrâ.
Dixit, & ad celſas magni ſe contulit ædes
Auſtriaci: patrios gemitus, ſæuoſque tumultus
Aſperat, & tanti pandit incendia belli,
Hortaturque ferum ſub fædera cogere Martem,
Et patriam, reditúſque monet, nec iudicat æquum
Et populum & Reges tantis abſumere bellis.
Auſtriaco vox grata duci, Martiſque remiſſus
Dignatur conſulta furor: firmatáque belli
Fœdera mactata conſtringunt ſanguine porcæ.
Sic rigidi fera corda ducis rabiemque Gradiui
Edomuit, veluti qui formidanda ferarum
Pectora conſtringit, merſaſque in ſanguine cogit
Reddere ab ore manus, trunciſq. immergere plantas
Denegat, & victi terga abſorbere iuuenci.

Gaſpar Geuartius.

LÆVINO TORRENTIO PACIS cum IOANNE AVTRSIACO initæ Perſuaſori.

QVas grates LÆVINE *tibi, quæ debita reddam*
Præmia? quæ merces valeat pro talibus auſis,

Pro

Pro tot seruatis quænam tibi ciuica reddi
Vrbibus? aut qualis pensabit laurea dextram?
Non tibi se ciuis vitam debere fatetur;
Belgica sed leti raptas de faucibus vrbes,
Excussosque graues timidis ceruicibus enses,
Clausaque belligeri debet tibi limina Iani,
Impositumque odijs finem, securaque pacis
Gaudia, sopitas Martis medicantia plagas.
Ante cruentato gradiens discordia ferro,
Strinxerat infestos iugulis ciuilibus enses
In clades armata suas, proprioque rubebat
Sanguine, & in patria vertebat viscera ferrum,
Discordes acies indignantésque teneri
Sollicitans in bella viros, nimiúmque cruoris
Inflammata sitis infectum lambere ferrum
Gaudebat, cupidóque furor dabat arma furori:
Vndique tot mortes vix explicitura gemebant
Flumina, & vndantes ciuili sanguine campi.
Tristis vbique dolor spectanti, tristis vbique
Martis erat facies, & plurima mortis imago.
Non vmquam Simois sic castra natantia vidit
Sanguine, & Iliacis fumantia flumina fatis.
Non sic irrubuit Cadmæo sanguine Dirce,
Siccatásque Tethys consuetum stringere terras
Cæsorum stupuit venientem Ismenon aceruo.
Amphitheatralis non sic spectacula circi
Tristia, cùm versam vidit gladiator arenam
Ardentésque in bella manus, alternáque ferro
Iurantes in fata viros. non talia Cadmus
Prælia Agenoreis condens certamina sulcis
Aspexit, clypeata seges cùm semin[illegible]iacto
Vix dum nata suas in funera miscuit iras,
Cognatum stringens in mutua vulnera ferrum.

Pax noua mox vrbes populis agrósque colonis
Reddidit, & Martis gaudens posuisse tumultus,
Tot bellis laceras voluit iuuenescere terras,
Otia dum Belgis optataque gaudia reddit
LÆVINVS, *gratæ componens fœdera pacis;*
Austriacique animos iratáque pectora flectit,
Districtásque in bella minas, ac tela lacertis
Excutit, & nudo leges imponere ferro
Non timet, & condi minitantes imperat enses.

Ægidius Tenier Bruxellensis.

LÆVINO TORRENTIO
ob compositam
BELGARVM cum AVSTRIACO
PACEM
Gratulatio.

EXulcerati qualiter æquoris
Dorsum flagellis Æoliis quatit
Montis propago turbulenti
Et tumidas agitat procellas;
Si vorticosis cæruleus arbiter
Vectus quadrigis per liquidas vias
Occurrat Euro, fluctuantis
Pax oritur rediuiua regni:
Heu præliantes Odrysij minas
Sensit Gradiui Belgica, Belgica
Tot cladibus tumultibúsque

Nobi-

Nobilis! ô pretium decori
Immane vultus! ſcilicet omnibus
Virtute, formâ Belgica clarior,
Caſtriſque, gentibúſque, & oris,
Clarior ipſa ſuis ruinis.
Penè interemptam (credite poſteri)
Suíſque lapſam ſeditionibus
(Quâ ſtirpe propagata clades
In populum patriámque fluxit)
Deleuit atro funere Belgicam
Externus hoſtis (prô pudor!) haud ſuâ
Virtute, at interno furore
Implicitam propriiſque damnis.
Donec cruentis obuia cladibus,
Et luctuoſis ſtragibus, inclyti
Sacrata maieſtas parentis
Flexit equos, equitúmque vultus.
Huic indecoro ſquallida Pax ſinu,
Et luctuoſo turbida lumine
Adſtare, conquerique mœſtis
Et ſolitis gemebunda leſsis:
Sempérne turbis ſollicitantibus,
Sempérne triſti concutiar ſalo
LÆVINE? *ſic numquam reuiſet*
Pax patrias rediuiua terras?
Nondúmne fuſo ſanguine lubricam,
Suo innatantem ſanguine Belgicam
Merſere ſat graues furores,
Et rapidi fera iura diui?
Non ſemper æther nubibus hiſpidus
Pictuſque formis verſicoloribus
Prædicit imbres, & ſubactis
Diluuiem minitatur agris:

Me semper atris turbinibus vagam
Dux bellicosi Strymonis excutit,
Et Belgico lætata casu
Vnda fretis quatit æstuosis.
Heu! mœsta mœstæ vulnera patriæ,
Deuota tantis Belgica cladibus,
Numquámne solari tot æstus,
Tot veteres dabitur ruinas?
Tu tu fugatam, tu lacrymabilem
Referre pacem, tu potes, ô mei
LÆVINE *solamen doloris,*
Belligerum religare Ianum.
In te recumbit spes misera Deæ,
In te labantis spes quoque Belgicæ.
Iò triumphe, quando læto
Belgica percipiet theatro?
Interque mortes littore Flandrico
Latè euagantes, & sua funera
Martis videbit interempti
Colla suis superata telis?
Non eiulatus, non lacrymas tulit,
Non exulantis vlcera virginis;
Sed tristibus motus querelis
Iam sat, ait, satis, ô nefando
Datum Gradino. cedite, cedite
Quicumque ciues vel comites ducis
Tumultuosi; stat serenam
Belgiadum reuocare lucem.
Cessere belli fulmina lugubris
Vix dum iubenti, cessit & impotens
Rapina, Bellonæq; flagra,
Sarmaticas aditura terras.
Pacem reducit mentibus anxiis,

Pacem benigno numine Belgicæ
LÆVINVS, optatique nexus
Fœderis, & reducem quietem.

Iacobus de Cater.

LÆVINO TORRENTIO
BELGICÆ PACIS
AVCTORI
Quercus Ciuica.

ARua cruentatis ſtagnabant triſtia riuis
Funere plena ſuo, Martiſque vndantia fatis
Horrida ſanguineo ſudabant rura colono:
Vndarum dominæ peregrinum Naiades amnem
Et turpes timuere ſinus; laqueatáque lymphis
Atria, funereâ Scaldis ſquallere tabernâ
Horrebat, triſteſque humanis cladibus vndas:
Exciderasque tibi vix notis nota colonis
Belgica, nec priſcis libabas perfida Diuis:
Viſceribus nutrita tuis, animíque fauillis
Hæreſis, immani torquebat corda duello,
Per fibras graſſante malo; Belgiq́ue ruinis
Lactabat Furias, animorum paſta ſepulchris:
Auſtriacus patrij generoſo milite Batis
Brabantûm ſternebat agros: torquebat Iberus
Spicula, ſanguineis Belgarum animanda ruinis,
Aduerſaſque vrbes bigá victrice terebat:
Non ſecus ac præceps furibundo vertice torrens,
Cùm ſæuit latè, atque hiberno flumine turget,
Proruit vndantes inſanis fluctibus agros,

Captiuásque trahit ripas, camposque pererrat
Gurgite, & infestis expugnat rura procellis.
Exeris optatum Torrenti *mitior astris*
Sidus, & erranti fulges Cynosura *carinæ:*
Austriacique animos, flammatáque pectora Iberûm
Demulces, resídique iubes languere furore:
Qualiter immani vt vidit discordia bello
Viscera, cognatisque parens feruere ruinis
Fraternas aquilas, laniatos sparsa capillos
Prosilit, alternóque obiectat pectora ferro.
Arbitrio Bellona tuo, Zephyróque loquelæ
Flectitur; imperiúmque subit Mauortia virtus:
Ira premit rictus, indignaríque videtur
Ipsa sibi, gladios dum pugnax verbere lingua
Obtundit, rabidósq expugnat voce furores:
Hæresis exsangues lacerato corpore fibras
Debellata trahit, propriique auriga sepulchri
Funere vitali moritur, dum mœsta querelas
Fundit, & æterno morti mœrore parentat.
Lætior at sese spargit per mortua Belgî
Membra vigor, victúsque fugit præcordia mœror:
Effractos reparat Pietas illustrior artus,
Annorum soluens glaciem: collapsáque diuûm
Atria, contemptis surgunt maiora fauillis.
Eloquio, Laevine, *tuo, damnasset habenas*
Cæsar, & infectas cognatâ cæde nouales;
Nec consanguineo torrentes funere campos
Attonito calcasset equo, consorsque potestas
Dulcia fraterno iunxisset fœd.ra nexu.

Hieronymus van Seurck, Antuerp.

LÆVINO TORRENTIO FOEDERIS inter Austriacum & BELGAS Fæciali.

Belgica sanguineis fortunæ impulsa procellis
Nutabat: Mars inde fero languentia ferro
Viscera scrutari: belli ciuilis imago
Parte aliâ diro aspectu iugulare colonos.
Non aliter, rutilâ virgo Tritonia fertur
Gorgone terrigenas proculcauisse rebelles,
Aspectu metuenda suo, mollesq; lacertos
Exangui durasse gelu. fœcunda Charybdis
Vndique surgebat leti; cùm optata reluxit
Iactata Cynosura rati LÆVINVS*: at illa*
Aspectu gauisa viri, iam credit in vno
Pœnarum vidisse modum speculúmque salutis.
Ergo vbi semianimes artus moribunda leuârat,
Dura nouercalis depromere crimina sortis
Gestit, & Aduaticæ lugubria funera gentis;
Sed dolor exanimi ducens suspiria corde,
Vix tandem has tremulâ profudit voce querelas:
Quò feror infelix hei Belgica? quando feroces
Euasisse acies dabitur? spoliata fatigor
Hostiles inter cumulos ceu præda latronum.
LÆVINE*, ô nostris spes sera atque vnica rebus!*
Funera funeribus cernis cumulata meorum,
Quos hinc dura lues, illinc feralia Martis
Spicula strauerunt? cernis fluitantia lymphis
Corpora, sanguineisque refusa noualibus ossa?

 Stare

Stare cadaueribus vidit vada languida Scaldis,
Purpureo voluens lacrymandas flumine cædes.
Ipsa ruo propriis in tristia funera telis,
Demerguntque caput fumantia stagna cruore.
Nulla domus superest tragico non anxia casu,
Nulla domus quæ non sæuo vexata Gradiuo
Sæpiùs admixto ducat sua pocula fletu;
Et rebus diffisa suis, vitamque perosa,
Vltima ab exanimis ducat suspiria fibris.
Viuum funus eo, mediâ vix parte superstes.
Hæ moueant lacrymæ, moueant LÆVINE *dolenda*
Vulnera, purpureisque rubentia viscera sulcis.
Da dextrâ rediuiua tuâ præcordia sumam,
Mœstaque quæ luget facies noua gaudia spiret:
Ceu flos hostili moriens iugulatus ab imbre,
Natiuum repetit Phœbo radiante vigorem.
Dixerat, & magno vocem rupit lamento.
Intereà has patriæ LÆVINVS *corde querelas*
Voluebat; dubiusque, vt ab omni parte viator
Contemplatus iter, quà sit sibi nescit eundum:
Sic animus vario labefactus vulnere nutat
Curarum. qui ferret opem? Martémne foueret
Alarum auxilio? nimiis heu cladibus æger
Belga timet lituos: superest sopire cruorem,
Si neget afflictam bello reparare salutem.
Ergo abit, & docto linguæ torrente, furoris
Armati sedat rabiem, Patriæque labantis
Ancipites firmat nutanti culmine lapsus.
Austriacam subitò complexa est Belgica dextram,
Ictaque non fragili coiërunt fœdera nexu.
Quas grates Brabante feres? quæ præmia tantis
Consiliis? tantis dabitur quæ laurea factis?
Quòd vigeant leges, huic te debere fatendum est,

Bel-

Belgica; quòd placidos furiosa licentia frenos
Iussa pati, & laceri iuuenescant viscera regni.
Æternis magnos ausus inscribere fastis
Fas fuerit, tituloque audaci ornare sepulchrum:
Magne Pater Patriæ LÆVINE *hac conderis vrnâ.*

Adrianus Moens, Antuerp.

TORRENTIO
PACIS REDVCTORI
Oda triumphalis.

NEc magnus almæ pacis amor lyræ,
Aut comparatum displicet otium:
Intende carmen Musa, pacis
Plectra ducem meliora cantent.
Anhela stabant agmina Belgicis
Instructa campis, hinc domus Austria
Ibericis vallata turmis,
Inde ciens fera bella Belga:
Vt sæuus olim Teuto sub Alpibus
Ridénsque semper Martis in horrido
Cimber tumultu, stabat inde
Romuleis Marius cateruis:
Velútque quondam perfidus Hannibal
Bellóque fortis Scipio, pro focis
Arísque certantes supremo
Marte, caput dominósque terræ
Quos fata vellent; hinc Numidas trahens
Pœnus cateruas, robur at Italum,
Dudum inde victrices cohortes
Scipio agens acuebat iras.

Irrupit inter densa tumultibus
LÆVINVS *ardens agmina: quot mala,*
Quot funera & clades nefandas
Consilio potiore vertit.
Anuersa quondam tabida sanguine,
Nunc pace parta clarior emicat;
Nec turbidus Scaldis cruentos
Ad pelagus fluuios remittit.
O magne Præsul! te sine, Belgica
Excussa muris rudera volueret:
O quot rotasset Scalda ciues,
Cæde nouâ quoties stetisset!
Seruata per te sæpiùs oppida;
Seruata per te, quod magis est, Fides:
Lugubre mutasti salubri
Sæpè sagum gladiosque lauro.
Sæpè obstitisti ne imprimeret furor
Hostile aratrum funditus vrbibus,
Nec victor insultaret ardens
Semirutis populi cateruis.
Vicêre partes te duce Belgicæ,
Vicêre partes te duce Ibericæ,
Vtræque duxerunt triumphum
Dissidiis pariter subactis.
Motus resedit te duce bellicus,
Ciuilis ardor te duce corruit:
Concurrere Anuersam vetabas
Belligeri gladiis Iberi.
Illa illa Princeps scilicet, ô pudor!
Concurret armis Belgica Regiis?
O Belgica, ô Regina terræ,
Altior ipsa tuis triumphis!
Quid inquilinis, Belgica, quid iuuat

Certare

Certare bellis? vincere erit pudor,
Perire damnum: Turca iustos
Suppeditat tibi Belga motus.

Conrardus Tucherus, Antuerp.

Succeſſerat feliciter TORRENTIO adhuc priuato, fœdus inter Auſtriacum & Belgas compoſitum; niſi Partium inconſtantia pacem violaſſet. Voluit denuò eam LÆVINI induſtriam in malis ſuis experiri Belgica; ergo vt pacem inter Hiſpanos & Batauos ſanciat, Coloniam ablegatur; ſed irriti ceciděre conatus. Iuſſit tamen TORRENTIVS, Belgicæ Calamitatis à ſe ſcriptum extare monumentum: quod vtinam è chartei pulueris ſupellectili prodeat aliquando in lucem, precamur.

QValis nefandis aduena dentibus
Cùm ſæuit atris prælia paſcuis,
Iecitque germinans duellum
Et ſubita ſata dura pugnæ;
Excreuit altè Martigenis ſeges
Armata ariſtis, viuaque ſpiculis
Haſtiſque, miſcuit parentem
Prataque ſanguineo rubore:
Talis proteruo cùm furor impetu
Laxatus orco eſt, belláque gentibus
Inuiſa, geſtiuitque Mauors
Fœdifragum reſerare Ianum;
Audax poteſtas & noua cladium

 Emiſſa,

Emiſſa, terris incubuit cohors,
Sæuique tempeſtas Gradiui
Immeritas agitauit vrbes.
Senſere Martis fulmina lugubris,
Iraſque & enſes enſibus additos,
Cùm Battaui preſſere Iberos,
Cùm Batauos ſecuere Iberi.
Hæret trementes ante oculos feri
Imago belli, vulnera, vulnera,
Strageſque, velocéſque mortes,
Præliáque & comites furores.
Pax nulla, nullus Iuſtitiæ rigor,
Fecunda culpæ ſæcula, ſanguinis
Aſperſa tellus fœda riuis,
Nec madidis animata gemmis.
Quis contumaces Odryſij minas,
Quis inſolentes ſupprimat impetus
Viréſque diui? quis ſequaces
Luce nouâ reſecet tenebras?
Omnis ſupremis fracta laboribus
Spes, firma nulli; lapſa fides retrò,
Et cuncta mentium ſubacta,
Præter atrocem animum parentis
Intaminati: quem neque Noricus
Deterret enſis, non Scinis efferi
Inflexa pinus, mox leuata
Aërias reditura ad auras.
Non hunc Perilli prodiga viſcerum
Moles, tenacem propoſiti virum,
De calle virtutis ſerenæ
Flecteret, aut ſolito rigore.
Quem, celſiorem pectoris indolem
Celſaque mentis robur, & inclytos

Mirata

Mirata mores, edomando
Regia constituit Gradiuo.
At nulla tantæ sufficit (heu dolor!)
Plagæ cicatrix, crudior incitat
Libido mentes inquietas,
Et miseras inimicat vrbes:
Sed concitatis quassa fragoribus,
Infracta virtus PRÆSIDIS *emicat;*
Mœstasque solari querelas
Et populi mala luctuosi
Gaudens, beata prospera Belgicæ,
Mox insuetis seditionibus,
Suisque labentem ruinis
Texuit historicâ papyro.

Iacobus de Cater.

TORRENTIO
apud Colonienses pro BELGICA Legato, alteri Iano Clusiuio,

Battauicos fortesque inter crudelis Iberos
Miscebat Bellona manus; Belgæque cruoris
Prodiga, cognato complerat milite campos.
Arma iterum & ciuile nefas, lugubria rursus
Prælia, nudatique odiis certantibus enses;
Iurataeque in fata manus, sed vincere virtus
Exæquata nequit, cognataque funera secum
Pensat, & alternum discors bibit ira cruorem,
Alternis gauisa malis: sic inter vtrosque

Dum

Dum pendet, stricto ludens Victoria ferro,
Fata luunt fatis, dant mutua vulnera vulnus.
Arma tamen, fremit arma furor, vincique repugnans
Non hostem vicisse potest: odia ægra remittunt
Se rursus, iræque inopes, & segnis Erynnis.
Iam rabies pertæsa sui, vult pace sequestrâ,
Prælia, vult strictos deponere mitior enses,
Et bellum gessisse pudet, certoque sub ictu
Stare negat. verùm ruptis quis flebile venis
Vulnus, & accensos posset sopire furores?
Quisnam auidas cohibere manus auderet? & armis
Arma, pares gladios, & tela minantia telis
Excutiens, nudo leges imponeret ensi?
Inflammata semel nescit mansuescere virtus,
Ardentesque in bella manus. tamen arma rebellis
Battauiæ & sæuum tentare in fœdera Regem,
Commissum LÆVINE *tibi: tibi credita soli*
Pacis cura fuit: sed frustrà obstruxerat aures
Principis, & nimiùm præceps furor omne trahebat
Pacis opus peiore viâ, frustráque parabat
Crescere Belgiadum plagas tectura cicatrix.
Quid faciat? lugere vetat sibi conscia virtus.
Hæret in ambiguo, vellet componere fœdus;
Ira minas posuisse negat: feruentia vellet
Pectora, & obnixum flexisse in fœdera Regem;
Ira negat flecti, pietas incerta repugnat,
Et pacis luctatur amor, se credit inertem
Quòd non Belligeri compescere limina Iani
Non gladios possit, strictumque recondere ferrum.
Fata dolet, Martísque nefas in pectore versat
Discedens; altumque premens sub corde dolorem,
Alternas Batauûm clades, lacrymosáque belli
Funera, nec medicis plangit coëuntia succis
Vulnera,

Vulnera, & æternis mandat certamina ceris:
Vt planctus LÆVINE *tuos, vt cera dolores*
Exprimeret, Domini semper lacrymantis imago.

Theodorus Middelton.

LÆVINO TORRENTIO PACIS componendæ causâ Coloniam ablegato.

IAm ferus imbriferi Mauors de montibus Æmi
Odrysios stimulabat equos, mortémque, ruinamq;
In Belgas Batauósque vehens: comitatus eunti
Insidiæ, & præceps, cum cædibus, impetus, atris,
Et furor, & geminum torquens discordia ferrum.
Iámque pererratis infelix Belgica campis
L ÆVINI *clamabat opem; quem vallibus imis*
Leniter arguto serpentes murmure riui;
Quem cum supplicibus poscebant mœnia muris,
Qui dubios Patriæ casus & lapsa subiret
Pondera, & admotâ sanaret vulnera dextrâ:
Per quem sacrilegos sopirent bella tumultus,
Per quem Pontificum transcenderet æthera nomen,
Et rediuiua nouo fulgeret Belgica vultu.
Nec mora, quin patriis alacer consurgit ab oris
L ÆVINVS, *regníque pio succensus amore*
Protinus ad rigidi properabat fœdera belli.
Non illum imbrifero pallens Autumnus hiatu
Nec fera nimbosæ tardarunt frigora brumæ;
Non hiemes ventósque timet, non limina rerum
Nec tantum detrectat onus: sed fortia tantas
Voluere corda vices, succinctáque pectora curis,

Et.

Et patiens animus, per tanta negotia, liber
Emergit, similisque sui; metuendáque suadet
Prælia, & exhaustum cogendum in fœdera Martem.
Cassa sed Æoliis committit verba procellis,
Obiectátque Notho: citiùs Busiridos aras,
Threiciyque pecus stabuli, Siculique licebit
Flectere corda Dei: citiùs hunc tygris abacto
Pignore, Massylique velint audire leones.
Non valet exserto leges imponere ferro
L ÆVINVS; *nescit rigidus mitescere crudi*
Martis amor, siccósque enses vagina recusat.

Gaspar Geuartius.

TORRENTIO
PACIS cum Ibero & Hollando componendæ studioso apud Colonienses.

HOrrida sanguineis squallebas Belgica campis,
In tumulum officiosa tuum, mœstásque ruinas;
Ipsa tibi funus, propriisque onerata sepulchris,
Mœrebas: cognato, in se furibunda, cruore
Viscera, & alternis gaudebant castra ruinis.
O quoties tristis perculso gurgite Batis
Mirabare tuo desertas milite ripas,
Dum vestros tereret funesta Batauia ciues,
Hispanisque feri squallerent ossibus agri?
Inuidiæ nutrix liuor, discorsque Megara
Sæuit, & ardentes stimulis furialibus iræ.
Nec consanguineo satiatur funere Mauors;
At noua bella petens, numquam placabilis ardet
Cædibus, æternisque odiis Bellona triumphat.

Vindi-

Vindictam laceræ deposcunt militis vmbræ,
Alternísque rogis semper funesta parentat
Seditio; nullæque ferunt discrimina Parcæ.
Quæ tanti medicina mali, plagæque cicatrix
Sufficiat? non Pæoniis medicabile siluis
Vulnus hiat, rabidíque patet via lubrica fati.
Quisnam audet leges districto ponere ferro,
Et Martis cohibere manus? mitescere nescit
Robur, & admotas ridet furor igneus artes:
Et vulnus medicina creat, renuitque medelam
Plaga ferox, nescítque suis occumbere fatis.
Tu tandem LÆVINE *veni, rabiémque coërce*
Consilij frenis: libertatémque furoris
Iniecto doceas pacis seruire lupato.

Hieronymus van Seurck.

Hactenus tenuerunt nos ea quæ ante capessitam Antuerpiensem Infulam præclarè à Torrentio gesta sunt. Accedimus tandem ad canendum magna ipsius Episcopatus facinora; inter quæ, an maius vllum æstimari possit, quando vltimis quatuor Dignitatis suæ annis circiter septies mille à fide alienatos Ecclesiæ conciliauit, ambiguum sanè est. Pro hoc ergo munere ita ei applausum fuit.

QVid vana vasto gloria spiritu
Victoris inflas pectora Romuli,
Qui mille pugnaces Sabinos
Fudit ouans dominante ferro?
Quid ille mucro cædibus humidus,

Mul-

Multóque tinctus sanguine ciuium,
Lævini ad ensem, non nefandâ
Cæde Remi malè purpuratum?
Salubre ferrum est Præsulis, alligat
Sanátque doctâ vulnera dexterâ,
Hoc purgat, hoc menti medetur;
Hoc animo reparat calorem.
Hoc colla ferro lurida viperis
Magni instar audax Perseos amputas,
O magne Præsul, maior ipso
Hercule, Abantiacoque maior.
Anuersa testis nexibus Hæresin
Trahi reuinctam per vaga compita
Vidit, catenatámque duci
Præsulis Aduatici trophæo.
Testis Batauis seditionibus
Malè æstuosi mens populi redux,
Persuasa, Lævino vocante,
Hæreseos resecare fœdus.

Conrardus Tucherus.

LÆVINO TORRENTIO

pro reductis ad FIDEM septem hominum millibus Epos triumphale.

QVæ virginali mole graues rotæ
Igni corusco nubila diuidunt?
Auriga quis cæli per vndas
Flectit equos, celerémque currum?

Nosco;

Nosco; quadrigis nixa micantibus
FIDES, *triumphum stelligeris canit*
Elata campis, dum per orbes
Sidereos agitat nitentes
PRÆSVL *iugales Virginis inclytæ,*
Dum mille circum laurigerum caput
Stipant adulantes cateruæ
Quas medio reuocauit Orco.
Implexa tantis cura laboribus
Et infulati dextera Principis.
Nam qualiter fluctus sequaces
Ad placidi modulos susurri
Duxêre nerui Threïcia chelys,
Cinctásque siluas mollibus incolis,
Lupósque, ductiléſque tigres,
Et positâ rabie leones;
Subtraxit orbis viscera Battaui
Atræque summas hæreseos fibras
Fecunda LÆVINI *voluptas*
Atque animi lyra blandientis.
Sensère fausto Mattiaci Deo
Ebullientes pectoris impetus
TORRENTIANI, *dum retrorsum*
Vela dare, atque aliis phaselum
Gaudent reflexam credere flatibus:
Nec celsioris militiæ sagum
Auctore respuêre tanto
Battauicæ pugiles palæstræ.
O suaue linguæ robur amabilis,
Potens feroces flectere spiritus!
Chelysque natiui canoris
Threïciâ potior Camœnâ.

Dauid Haex, Antuerp.

E Non

Non ſtetit tam anguſtâ victoriâ ardor ille immenſus fidei propagandæ; ſed torrentis inſtar,qui exili coactus alueo, mox in diuerſa labitur aquarum diuortia, latiùs ſe diffudit. Parum nempe erat animo tam vaſto ſemel pugnaſſe feliciter, voluit etiam Duilij more perpetuò triumphare. Patribus ergo Societatis IESV, quos in hæreticorum ſalutem nouerat ſedulò excubare, Louanij domum impenſâ egregiâ locupletauit, vnde Fundatoris ſibi nomen adſciuit. Leodij,primus etiam auctor exſtitit Ciuitati, iiſdem Patribus domum vti compararent. Pro quo munere

LÆVINO TORRENTIO
Fundatori Collegij Societatis IESV
gratias agit I. de Cater.

QVid inuidendis atria poſtibus
Commenta vanæ ludicra gloriæ,
Quid verticе elato minantur
Stelliparis inimica regnis?
Quid docta celſæ culmina Pœciles,
Munita ahenis culmina fratribus,
Somnos inanes,& diſerti
Dogmata Panthoidæ figurant?
Stet fixa mentis ſub penitæ fibris,
Ædiſque viuat fama Platonica,
Decuſque in ore poſterorum

Cecro-

Cecropij vigeat Lycei,
Insanientis dum sapientia
Themis labores falsa probat suos
Cassósque nisus, & pudendis
Implicitos animos tenebris:
Gestit nitenti mole beatior,
Gestit sacratâ prole superbior,
Et clarioris consulatus
Palladios celebrans alumnos
Vrbs eruditis inclyta Patribus,
Quam candidatis Aonidum choris
PRÆSVL *dicauit, & sacratæ*
Laurigeros sophiæ penates.
Nam vidit altâ mente quid indoles
Instructa faustis sub penetralibus,
Quid recta nutrimenta possent,
Quid placidæ gremium Mineruæ:
Doctrina quàm vim promoueat suam
Quantúmque cultus pectora roborent,
Non indecori, quàm magistra
Lex teneros moderetur annos.
Auita surgunt alite candido
Vexilla IESV, *queis mereat ingi*
Amœna proles laureati,
Et Grudiam recreet iuuentam.
Toto coruscans vertice, viuido
Tropæum IESV *lumine fulgurat,*
Circumque LÆVINVM *susurrant*
Militiæ proceres recentis.
Nec gratioris Eburo Præsidis
Ignarus, ædem sacrifici laris
Domusque fundamenta iactæ
Vidit, & insolitos fauores.

 Episco-

Epſciopatu domi feliciter adminiſtrato, Legationibus foris benè geſtis, OB EAM REM FIERI PLACVIT, VTI IN CONCILIVM STATVS A PRINCIPE ADLEGERETVR. Quos titulos ità viſum eſt celebrare.

IAmdudum, LÆVINE, *tuos dum verſibus actus*
Proſequor, immenſis cumulatum laudibus æquor
Panditur, obſcuróque labat mihi limite curſus,
Et dubia incertæ caligant vela carinæ.
Nam quis conſilij, ſacri quis iuris & æqui
Noſſe modum melior? quiſnam voluentia curas
Pectora, quis vigiles ſenſus, iuſtique tenorem
Intactamque fidem referat; quam turbine nullo
Excutiet fortuna tibi, quam flectere numquam
Aut odium cogit, vel amoris gratia ſuadet?
Hanc vidit ſummas rerum qui flectit habenas
Belgiadûm, viditque viri raramque quietem,
Caniciémque animi; ſuccinctáque pectora curis
Perſpexit, mentemque exercuit; ille ſacratis
Molem immenſam humeris, & vix tractabile pondus
Impoſuit, téque ad ſummi ſublimia regni
Conſilia aſſumpſit. tibi namque aſperrima ſuetus
Credere, partirique metus: quibus Hæreſis armis
Concidat: extorto quænam bona tempora bello,
Quídve ſtatus clamet Patriæ: quod tempus amicum
Fraudibus, aut ſæui poſcat quod fœdera belli.
Tu doctus, ſenſúmque Ducis, tantamque verendi
Mentem implere viri, iuſſiſque ingentibus vnus
Sufficere; & poſito bellum ſopire tumultu.
Quòd reſonet Phœbea chelys, quòd pectine neruos
Aoniæ tetigere Deæ, tibi Belgica debet.

Quòd

Quòd faber agrestem vertat thoracas in vsum,
In falcem quòd cassis abit, tibi Belgica debet.
Quòd natis, tectísque suis reddantur & agris
Damnati fato populi, tibi Belgica debet.
Denique quòd leges, fecundáque sæcula culpæ
Ad priscum rediere decus, seséque vigentem
Viuentémque videt, PRÆSVL, *tibi Belgica debet.*

Gaspar Geuartius.

LÆVINO TORRENTIO
Consiliario Status.

QVid mœsta planctu prosequeris tuo
Viuóque luctu Curia Præsulem
Te deserentem, quid superbum
Imbre genæ violas ruborem?
Quid instar vndæ cælitis, in sinu
Fecunda multo quam rosa parturit,
Pergis tenellos Roma fletus
Et vitreos animare rores?
Cessent querelæ: Regia Consulem
Et indicantem Belgica Præsulem
Quærit, moráque fessa longâ
E Latio reuocat theatro:
Nouísque semper turbida motibus,
Et luctuosis quassa fragoribus,
Rebus leuamen inquietis
Heu Patria ingeminat Parentem:
Altósque sacri Numinis impetus
Et irreflexum iudicium probat,
Canásque matura pruinas

Mentis & eloquij fluentum:
Dum sanctioris consilij parem
Curis vigorem Regia prouehit,
Latíque vestimenta claui
Et meritas tribuit curules.
Quem grandis inter pondera Curiæ
Non insolenti mole grauis labor
Depressit, ingentes per æstus
Indole patriciâ ruentem.
Sed vt furentes Aeolij minas
Perpessa diui, quò premitur magis,
Magis resurgit, & superbit
Palma suis animosa damnis;
Aut vector alti qualiter ætheris
Duro inquietam vertice machinam
Portat, nec orbes insolentes
Intrepidum vegetúmque vultus
Flexere robur; fortior emicat
Curísque tantis cedere nescius
LÆVINVS : *& velut tenelli*
Hospitio malè tuta rami
Suspensa crebro concutitur metu,
Pennísque mater fœta cubilia
Vallat reductis, præcauétque
Fortuiti mala damna casus;
Talem supremi Regia Consilî
Canit Parentem, sæpiùs ardui
Quod Belgicæ *impensi labores*
Et vigiles gemuere noctes.
Fertur sacratis in penetralibus
Suasisse bellum plus vice simplici,
Et primus optauisse in enses
Per medias ruere ipse turmas;

Arma,

Arma, arma clamans, huc date parmulam
Date huc sagittas, spicula, cassidem;
Bellare si miles recuset,
Me duce, me socio sequatur.
Mota his, vacillans Curia, PRÆSVLIS
In dicta cessit; sic stimulum addidit,
Et bellicosi bellicosas
Verba viri peperere mentes.

Petrus vander Sterren, Eyndhouius.

Ob tot, tam insignes tamque eximias virtutes, dignissimo illi viro suas Honor struxit insidias; & ecce inopinanti Mechliniensem imposuit Archiepiscopatum. Senex erat, & honorum magnitudinem lapsui semper vicinam perhorrescebat. Obluctatus est ergo pro viribus, & ante inaugurationem in ipsâ mortuus est fugâ, anno ∞. IϽXCV. Id tamen est assecutus, vt cadendo, in luctâ, victor euaserit, morte etiam repudiante dignitatem.

TORRENTIO
TIARAM Mechliniensem
repudianti.

QVo nimiùm inflata damnosa superbia mentis,
Ambitio quò cœca ruit? cùm laudis anhelat
Inconsumpta fames, penitisque accensa medullis
Æstuat, & lento tendit præcordia voto,

Omnia vult & plura petit, ieiunáque prædæ
Incubat, & refugos auidè sectatur honores,
Tantalicam commenta sitim, insatiatáque perstat.
Captantem sic docta fuga, luditque fugitque
Gloria, conantémque sequi frustrata, recedit
Acceditq; iterùm, incertóque reciproca lapsu
Decipit inuitans; animos sic ducit hiantes,
Et nimiùm pronas in mille pericula mentes,
In clades, in fata trahit. ruit ille per hostes
Laudis amans; iuuat ire, iuuat, quò gloria ducit,
Per ferrum, per tela sequi, iuuat ire per enses,
Vt cingat Muralis honos, vt Ciuica crines
Vinciat, vt victis niteat Rostrata carinis.
Hic ambit, prensátque manus; verbísque fauorem
Corrogat, & vana captans suffragia plebis,
Muneribus vultúque rogat; nunc aucupis instar,
Qui volucri struit insidias, explorat ab omni
Parte, petit, mulcet, blanditur, & omnia tentans
Venales tantùm donis venatur honores.
Non sic LÆVINVS, *quem magnum oblata potestas,*
Maiorem contempta probat: non gloria pectus
Obsedit, non laudis amor, vesanáque traxit
Ambitio tantísque dedit turgescere factis:
Non regum petiit trabeas, non ambitus audax
Annua venali miscens certamina campo,
Et dubius certauit honos; non candida cinxit
Pænula, quæ varium plebis tentaret amorem.
Scilicet ipsa sibi Virtus placet, ipsa refulget,
Et plausu contenta suo, non plausibus vllis
Erigitur, vanoque optat clarescere fastu;
At proprium complexa decus, non indiga laudis,
Emicat, & iustos meritis dispensat honores
Iudex vera sui. en se non meruisse fatetur

LÆ-

Lævinus, laudemque negat: sacratior ambit
Infula, nolentemque trahens inuitat, & vltrò
Ipsa rogat; negat ille tamen, pauidusque sequentem
Declinat, latebrásque parat struxisse timori,
Inque suâ virtute latens prodire repugnat:
Et velut admoto trepidans splendore, resistit
Ac lucem famámque timet, seseque videndum
Subtrahit; instantem fugiens, metuitque teneri.
Gloria sed sequitur multùm velocior, instat
Cedenti, iam iamque tenet, similisque tenenti
Luditur, elapsúmque stupet: celer ille recedit
Et veluti dubitans, an sit comprensus, ab ipso
Eripitur fato, comprendentemque relinquit.
Sic mors amborum luctam interiecta diremit;
Hærentémque fugam tenuit; cadit ille, cadentem
Occupat, & victi victrix post fata triumphat
Gloria; spretus honor, maiorem præbet honorem.

Theodorus Middelton.

De Torrentii eruditione vix locuti sumus; sed hîc laudandæ eius commodior relictus est locus: cuius ille præclarissima duo voluit exstare monumenta, Suetonium & Horatiũ illustratos. pro quâ gratiâ

TORRENTIO

TRANQVILLVM illustranti

Iacobus de Cater ita lusit.

QVid consularis sidera purpuræ,
Et submouentum munia fascium,

Togaque, gemmantésque cinctus,
Et nitidi trabeæ decores;
Caliginoso si lateat specu
Antiquitatis nubila gloria,
Nullóque sub Censore constans
Immeritis pereat tenebris?
Lugent auorum sæcula posteris
Ignota, nulli peruia lumini:
Nescit quid æui fama tanti,
Quid veterum referant labores,
Proles sequentis postuma temporis,
Dum nota nullis grandia sensibus,
Vatúmque Rhetorúmque sordent
Pressa suo monumenta fumo.
Has liuor audax, & tacito gradu
Nubes vetustas concitat, & bonis
Inuisa, fortunæque dulci,
Diua suis inimica fibris.
At non pudendis territus hostibus,
Feruore plenus spiritus igneo
TORRENTII, *torrente vena,*
Perspicuisque fluens procellis,
Tenebricosi flumina gurgitis,
Nigríque fluctus irradiat freti,
Cursúmque præparat fidelem
Fluctifluæ Cynosura puppi.
I, scande passu nobilis aureo
Optata magni mœnia Romuli,
Altásque libratus per auras,
Et nitido rubicundus ostro,
Quicumque auitæ gaudia Patriæ
Reddis, micanti lætus adoreâ,
Gentésque, pugnacésque Reges

Romu-

Romuleis ſubicis catenis.
TORRENTIANIS *clara laboribus*
Tropæa fulgent Imperij noui,
Omniq́ue vindicanda nube
En veteris decora alta gentis.
En ipſa puſis nota clientibus,
Vix nota quondam ſæcula Patribus
Antiqua, PRÆSVLISq́ue *curâ*
E proprio rediuiua buſto.

TORRENTIO

TRANQVILLVM Notis explicanti.

ARdua teſtantur veterum monumenta virorum
Hunc quondam in caſtris morem viguiſſe Quiritum,
Vt ſua Chaoniæ frondis veſtiret honore
Tempora, qui validis calcato viribus hoſte,
Romanum potuit morti ſubducere ciuem:
At per quem Stygias cecidiſſent quina ſub vmbras
Millia, & hoſtiles fudiſſet Marte phalangas;
Alta triumphali Romæ Capitolia pompâ
Scanderet, & meritâ velaret tempora lauro.
Quòd ſi tanta hominem quondam ſeruantibus vnum
Gloria, vel multos bello mactantibus hoſtes;
Quæ tibi laus poterit, quæ Ciuica digna rependi
TORRENTI, *aut quanta penſabunt facta corona?*
Qui tot Cæſareas animas, iam penè ſepultas
Reddideris luci, & medio detraxeris Orco;
Muſarúmque hoſtes, quorum Ignorantia Princeps
Obductam rapiens tetrâ caligine nubem,

Sic cum Barbarie, superâ de sede fugasti,
Eminus & Stygias Lethes transmittis in vndas?
Te cingat Muralis honos, tua tempora latæ
Aduelent laurus, meritæque in vertice quercus.
Obrutus immundo, squallens SVETONIVS *ora,*
Puluere, vix animam densâ sub nocte trahebat:
At postquam nitido LÆVINI *pumice tersus*
Inuida discußit tenebrosi obliuia sæcli,
Iam tandem populi gestit prodire sub ora
Cultior, & senium vernantibus exuit annis.
Carnifices nec litterulis te figere stellas
Plebeium delectat opus LÆVINE; *sed instas*
Ardua quæque notans: velut alta per æquora casses
Oceani populator agit, & retia summis
Ducit aquis, prædamque imis scrutatur in vndis;
Sic dubia enodas, & inobseruata recludis,
Sensaque longæuos numquam comprensa per annos
Eruis, & cæcis cogis prodire tenebris,
Quid fasces, trabeæque velint, cinctusque Gabini.

Gaspar Geuartius.

Postumas TORRENTII in Horatium Notas habent & gaudent Musę. Diuinus profectò is est fœtus, magni ingenij & eruditionis. vnus næuus est non vitio LÆVINI, sed scelere Fatorum: heu! deprensus est doctus ille calamus in metâ laboris, iussusque absistere ab Arte Poëticâ Flacci. Placuit tristes Musas ita affari.

TORRENTIANO *Melpomene potens*
Labore, blandas quid lacrymis genas

Cessas

Cessas obortis, ob dolendum
Interitum temerare alumni?
Descende siluis Aöniis, choros
Tandem sororum desere dulcium,
Regnata sacra linque Cyrrha
Culmina fatidico bubulco.
Carmen Camœnâ concine lugubri,
Luctusque profer: occidit, occidit,
Illustre LÆVINVS *palæstra*
Aduaticæ decus atque lumen.
Superba qui dum carmina turgidi
Chartis HoratI clarius explicat,
Vocem tenere Parca iussit
In medio furibunda cursu.
Velut furenti Bassaridum manu
Discerptus Orpheus, dum Superûm lyrâ
Dulces amores cantat, atque
Saxa trahit modulante neruo,
Tigrésque plectro ducit amabili,
Et saltitantes allicit ilices,
Finire cœptam lacrymosis
Non potuit fidibus Camœnam.
Fraudata quantis vestra nitoribus
Est laus HoratI! quàm celebris fores,
Cœptas cicatrices supremâ
Si poterat recreasse dextrâ?
Tibi expolitæ nomina paginæ
Nouamque lucem debet Horatius,
O magne TORRENTI, *sagacis*
Ingenij eloquiique torrens:
Tuâ refectus viuit enim manu
Codex Poëtæ; tu laceram iubes
Coïre chartam, tu lituras

Arti-

Artifici calamo refigis.
Frustrà suprema culmina gloriæ
Olim petisset, néve perennius
Poëma construxisset ære,
Ni cariem tuus arcuisset
LÆVINE *sudor; circuis integrum*
TORRENTE *nomen, tu prohibes edax*
Adnare tempus, quod paratas
Comminuat rapiátque lauros.
Franciscus Marcelli, Antuerp.

HORATIO FLACCO TORRENTII Notis illustrato.

Exere FLACCE *caput, mediisque è faucibus Orci*
Vates magne redi. non inuidiosa vetustas
Ignauo torpere situ squallentia iussit
Scripta, vel ingenij fœtus post fata parentis
De rapto tutore queri; exemptúmque sepulchro
Viuit opus, nescitque mori; nil inuida carpsit
Ætatum caries, nil fœda silentia terris,
Nil æui nocuere moræ, plorandaque quondam
Tempora, cùm Aonidum iacuit calcata sororum
Gloria, & inuisum violentior extulit orbi
Barbaries iurata caput: tuus integer ille
Spirat adhuc calor, extinctósque resuscitat ignes
LÆVINI *accendente manu, qui lumina multùm*
E flammis radiata tuis efferre sub auras
Ætheris, & doctos gaudet nutrire labores,
Atque ausus lustrare tuos. quòd fama superstes
Dat vitam scriptis, dat longum in secula nomen,
Et magnum post fata decus, quòd gloria fastis

Tra-

Tradiderit, Musásque suo transmiserit æuo,
L*ÆVINO* *debetur honos; qui implexa resoluens,*
Nodosa enodans, altâ sub nocte sepulta
Eruit, ablatum reddit, truncata refingit:
Et velut ex cerâ format qui corporis artus,
Sic propriis membris errantia membra maritat,
Vt coëant, rursúsque nouo concreta calore
Artifici viuos ducant sub pollice vultus:
Vtque faber fuluum cùm spectat in ignibus aurum,
Attentat, vitia expendens, & adultera fumus
Æra, vagis quoties ludibria ventilat auris;
Consulit ardentes flammas, atque igne magistro
Materiámque aurumque probat: sic omnia solers
Discutit, & vitia explorans, se indice tollit
Quæ tollenda videt, verâ radiantia luce
Ex ipso fulgore probans, nec sub dolus error
Ingenio censore latet, pura omnia splendent
Natiuumque decus L*ÆVINO* *teste fatentur,*
Et veluti selecta placent: sola illa fatentur
Sese posse minùs, calamo quæ indice nondum
L*ÆVINI*que *probata manu. sed Musa querelas*
Supprime: quid frustrà incusas? non omnia fatum
Permisit, letíque grauis furor: abstulit ille,
Abstulit, & nostro rapuit crudelior orbi
Extremum mors ausa nefas, mediosque labores
Abscidit, & tantis manus vltima defuit ausis.
Theodorus Middelton, Antuerp.

LÆVINO TORRENTIO FLACCI Ariſtarcho.

QVaIiter arguto præludit gutture fatis
Dulcis olor, proprij dũ blandus funeris augur,
Parca-

Parcarum ludit furias, meritoque parentans
Officio, mortem læto clangore salutat:
Aut reducis Phœnix agitans exordia sæcli
Inferias soluit senio, precibusque canoris
Allatura nouas vires incendia poscit:
Aut velut Odrysiis vates truncatus in oris,
Dum Superûm cantare faces Paphiosque triumphos
Gestit, & ignitis flagrantia pectora tedis,
Dulcia fila regens moribundo pollice pulsat
Mœrentes citharæ neruos, linguâque cruentâ
Murmurat, inque Hebrum cygneas carminis efflans
Relliquias mortem supremâ voce fatigat:
Haud secùs infesto præreptus funere Musis,
TORRENTI, *Lyricum dum puro gurgite vatem*
Eloquij Torrens & doctâ diluis vndâ
Castaliósque modos iterato pollice tentas,
Musarum cunas imperfectumque laborem
Deseris: ingenij turbo Phœbëia ponit
Murmura, & Aönia languescunt iurgia linguæ.
Desolata dolet perculsáque stamine fati
Musarum Pimplæa decus, chartisque parentat
Munere supremo, dum basia mille Camœnis
Figit, & ereptas lacrymatur arundinis artes.
Se fallit luditque Venus, dum cæca furore,
Desertósque lares & scrinia mœsta pererrat:
Credit adesse virum, luditque in imagine semper,
Quam sibi finxit amor; deceptáque brachia pandit,
Dispersósque sonos, abruptáque verba salutat.
Haud secùs ereptos fatali cuspide natos
Cùm stupet exanimata parens, prolisque rigentes
Nequidquam calidis vultus amplectitur vlnis;
Vix sibi credit amor, pallentia funera lustrans
Absentem explorat vitam, corpúsque pererrat

Sparsa

Sparsa legens animi vestigia: naufraga nutat
Sæpius, & rursum fato spes surgit inani.
Quòd si non duræ rupissent fœdera Parcæ,
Nec Flacci senio mendorum attrita Poësis
Squalleret, nondum LÆVINO *animata magistro;*
Cespite contempto deiectus Pluto iaceres,
Nec tibi ditatas mercator poneret aras:
Ambiret Pimplæ doctos Anuersa liquores,
Non Indos Afrósque petens; gemmísque reuectis,
Doctior Aonia cuperet commercia lingua:
Et Martem fugiens, Phœbum Bellona foueret,
Damnatísque tubis optarent classica Musas.

Hieronymus van Seurck.

ANTVERPIENSI emporio, nihil ad absolutam felicitatem, in copiosissimis opibus, deesse videbatur, præter magnam alicuius Antistitis Nobilitatẽ: hîc ergo, Fortuna eius etiam obsequio velificata est, cùm in TORRENTII locum, TORRENTIO amicissimum Leodicensis Ecclesiæ Decanum constituit, non nouum illum; sed antiquissimæ Nobilitatis GVILIELMVM A BERGIS, è magnâ familiâ GRIMBERGORVM, anno ∞. IƆ. XCIII. De cuius generosâ prosapiâ, ita placitum fuit primùm præfari.

NOBILISSIMO
ANTVERPIENSIVM PRÆSVLI
GVILIELMO A BERGIS
auitæ GENEROSITATIS vindici
patrias Ceras & Imagines
Theodorus Middelton gratulatur.

IN gnatis patriæ semper virtutis imago
Splendet, & æquales simili de sanguine vires
Progenies generosa trahit, stirpémque parentum
Indicat, & solus ponit discrimina vultus:
Sic æquâ virtute pares, patrúmque ferentes
Robora, qui claro surgunt de stemmate partus,
Atque animo se teste probant: vt fulminis heres
Fulmineos tantùm fœtus, Phœbóque probatum
Educit cælóque genus, quod sole magistro
Exploratores spectans audaciùs ignes,
Non cælum flammásque timet, visúque lacessit
Nobiliore diem: titulis generosus auitis
Vt laudatur equus, qui non oblitus honorum,
Pugnat habere parem, iusta cui debita palma
Feruet & exultat rauco victoria circo,
Currentémque acuit; sic altâ ex stirpe reluxit
GVILIELMO *sublime decus, qui excelsa parentum*
Nomina, qui patrios æquat felicior ausus,
Hac dignum se stirpe probans, & auita reportans
Stemmata, cognatâ pariter virtute triumphat.
Quis ceras GVILIELME *tuas, quis patria dicat*
Nomina? non Thusco ramum millesime ducis
Sanguine, sed pictos gaudes ostendere vultus,

Et

Et tua facta simul: tibi magnâ ab origine fluxit
Stirpis honos, multúmque ferox in prælia virtus
Pugnaces illustrat auos, quibus æmula Marti
Pectora, districtúmque nihil metuentia ferrum,
Armatæque in fata manus: te Belgica testor,
Te fatis Grimberga tuis propriisque superbam
Cladibus, ô quantum misisti in prælia robur,
Et quales in bella duces! tot tela, tot enses,
Agmináque imparibus secum luctantia fatis,
Bartholdásque acies, ter eodem limite currens
Sol stupuit, refugósque diem conuertit in ortus.
Sic Martis rabies, & lucis prodigus arsit
Impetus, aduersísque negans cecidisse sub armis.
Præbuit arma furor, virtúsque minacior hostem
Strauit, & imbelles fregit generosa furores;
In cunis donec GODEFRIDE *furentia tecum*
Agmina & vltrices rapiens in bella phalangas,
GRIMBERGAM *hostili docuisti cedere ferro.*

Romæ priuatus agebat GVILIELMVS A BERGIS, cùm in legatione ibidem versaretur TORRENTIVS; sed ita in publicum eius virtus erupit, velut indignata celari diutiùs, vt deferēdum illi, ad Grousbequium Leodicensem Episcopum, Cardinalitiæ dignitatis pileum tradiderit Pontifex Maximus. Id canit Hieronymus van Seurck.

CVm positis præco mitescere sæcula bellis
Panderet, & blandæ consortia dulcia pacis
Felici percussa Deo, fessóque Gradiuo
Otia, & amotis caneret noua fœdera signis:
Ilicò festiuo populus resonare fragore,

Gratáque blanditæ lætari munera sortis,
Et diuûm faciles animos: inuisa bifrontis
Limina Censoris, *detestatósque penates*
Eumenidum, grauibus matres mœrere catenis
Gaudent, & molles pacis iuuenescere oliuas:
Applaudunt patres, ordo consentit equestris,
Blandáque solemnes instaurant pegmata voces.
Non se Roma capit, communi læta fauore,
Et septemgeminis responsat montibus Echo.
Quin etiam læto gauisus munere Achæus,
Pilea clamoso dum murmure grata salutat;
Castra stupent volucrum, formidatasque latronum
Exhorrent Aquilas, iam prælusisse Gradiuum
Barritu, miseraque timent dispendia vitæ:
Remigij obliti corui, torpente volatu,
Aëriæque pluunt acies: volucrumque ruinas
Horrida perculsi miratur scena theatri.
Non aliter læta te mœnibus vrbis Eburo
Excepit reducem, cùm splendida pilea Patrum
Grousbekio, sacrámque togam GVILIELME *tulisti,*
Emeritamque nouâ cumulasti luce tiaram.
Singula festiuis alludunt compita linguis,
Et tibi solemni blanditur curia plausu.
Omnis nobilitas, omnis te grata salutat
Gallia, *& horrentes inclinant saxa Camœnæ.*
Vicinum præbere latus, vestigia tanta
Et gratos lustrare pedes, plebs cuncta laborat;
Augustúmque decus non illaudata lacessit
Seditio. tanto quæ surgens numine Delos
Præscia laurigeras attollit littoris aras,
Venturi quoties Phœbi præcurrit imago?
Quis sic auratis tumuit Pactolus arenis,
Cum sacrum gestauit onus, Bromiúmque cruentum

(Signa-

(Signa triumphatis postquam flexisset ab Indis)
Flauenti fouit gremio, blandisque procellis
Abluit, & placidis molliuit fluctibus iras?
Nonne vides blando dispensent gaudia vultu,
Præconique suo lætas plebs obuia voces
Eliciant, totásque trahant in lumina frontes?
Tecta tenent pueri: complentur matribus ædes,
Instratáque virûm plateæ sub mole laborant.
At cur non proprios tantâ GVILIELME *tiarâ*
Illustras capitis radios; atauûmque triumphis
Associas meritum mitræ decus? apta reposcit
Dextra pedum, & nullo nutans sub pondere ceruix
Purpureas poscit vittas: atque inscia flecti
Mens regina sacros diuûm sibi vindicat ignes.
Nosco animos caussásque Deûm: tibi grandia Parcæ
Regna parant, maiúsque sacræ diadema tiaræ
Emeritos cinget canos: tibi celsior arces,
Atriáque antiquis patrum decorata tropæis,
Duplicis ornabit mitræ decor. aurea donis
Applaudit fortuna suis: atque omine grato
Præscia nascenti præludunt stemmata mitræ.
Tu stadiis aleris famæ, versansque coronas
Assuescis regno: gratóque in puluere honorum,
Dum iuuenes animos imbellésque imbuis annos
Robore virtutum, gestandas Numina vittas
Donant, tractandisque Astræa efformat habenis:
Qualiter insueti affectans certamina campi
Impubes tiro, primùm simulacra Gradiui,
Mendacésque mouet pugnas, paruósque lacertos
Contorquens vacuâ secum luctatur arenâ:
Nunc castris animos nutrit, mox spicula tentans
Ductor in angustum visus coit: altiùs ardet
Sæpiùs absentésque fatigat spiritus hostes.

NOBILISSIMO GVILIELMO A BERGIS CARDINALITIAM dignitatem deferenti ad GROVSBEQVIVM Principem Leodicensem PONTIFICIS auctoritate.

NOn secùs ac plaudens animo Romana iuuentus
Induitur mites habitus & pacis oliuam,
Obuius effusâ GRIMBERGO *gestijt vrbe*
Aulercus, latiumque decus meliore iuuentâ
Accipiens, tacitâ voluit præsagia mente.
Circumstant populi plausus, faustáque reclamat
Voce fauor, laxant te viso læta laboris
Gaudia duritiem, suspensáque præmia virtus
Tardat, & obtusum languet dulcedine lucrum,
Te lustrare labor: celsos vndare penates
Infuso cernis populo, angustóque meatus
Fraudari gyro: pars læto vere rubentes
Desuper euertit calathos, largósque rosarum
Dispargit tectis imbres: pars voce canorâ
Natiuas effundit opes, non vlla labore
Dextra vacat, faustus languentes excitat ardor.
Quales læta olim fundebat Achaia plausus,
Dum redijt præcone salus, calcatáque bello
Libertas, sumpsitque hilarum sua pilea vulgus;
Remigij oblitæ soliti, cecidere volucres.
Sic te, sic GVILIELME *vocant, binóque tumultu*
Crescentem extendunt plausum; vt se gloria fundat

Lætior

Lætior, & reduci respirent gaudia voce.
Sic geminat lætos plaudenti voce susurros
Vulgus, & imbelles immisc et plausibus iras:
Quò fers purpureos titulos Romane viator?
Flecte gradum, faustósque comis innecte nitores,
Ipse magis decoranda geres, te propria cinget
Gloria, & effuso ditesces clarior auro.
Erubuit fortuna videns te culmine nondum
Vestiri, claráque caput fulgere tiarâ.

Melchior vander Waterfort.

Nobilitas ipsa quæ Antuerpiam recrearat, grauiter etiam tum vulnerauit, cùm minorem eius Tiaram aspernata, Cameracensem Archiepiscopatũ ambiuit. Sed extra inuidiam fuit affectatio, quâ non PRÆSVLIS animus agitabatur; verùm ipsi Nobilitati, quæ ad summa semper suâ sponte grassatur, innata est.

IVstitia Aduaticis cingentem tempora vittis
Viderat, atque humiles versantem pectore curas,
Virtutúmque velut radios, atque æmula soli
Lumina, & inclusos arctantem pressiùs ignes
Quos vibrat pietas, indignantésque teneri
Constringentem animos, paruáque in sede latentem:
Vix credit mirata virum, præcelsáque spectat
Robora, maturáque nouum grauitate Catonem
Vix cepisse potest, inclinantémque stupescit
Fortunæ vexilla suæ, spectansq; repugnat
Credere, tantum animis hominem non corpore mensa:
Mox etiam secum: Cur hac te sede recondis

Belgarum ſublimis honos? quònam vſque tenebit
Aduaticum mea vota ſolum? curſúmne recuſans
Laudibus, anguſto virtutem limite ſtringet?
Cur titulos Anuerſa tuos harum inſcia laudum
Detitulat, multúmque tuis virtutibus obſtat
Has humili complexa ſinu? non illa labori
Præmia, non illis merces hæc debita factis.
Nobilitas compreſſa dolet, ſeſeque minorem
Credit, & impoſitæ vincens faſtigia molis
Exuperat, paruoque premi ſub pondere ceruix
Inuidet, impatienſque oneris ſe attollere tentat
Gloria, & indigno queritur irata labori.
Surge agedum, maiora decent; te ſacra repoſcit
Infula, promiſſumque decus, maioraque reddet
Munera, & auguſtâ radiantem fronte tiaram.
Excelſos excelſa decent. vix talia fatur,
Ingentes animos, aſſurgentéſque videres
Attollentem apices: ſic eluctata tenebris
Gloria, maieſtas ſic illuſtrata coruſcat;
Et circumiecta depellit nubila noctis
Clarior emergens, & apertâ in luce refulget.
Conſequitur quò diua vocat, laudúmque prehendens
Culmina, & oblatæ ſcandens faſtigia ſedis,
Se Cameracenis optatus mœnibus infert.

Theodorus Middelton.

GVILIELMVM properata mors Cameracenſibus abſtulit anno cIɔ. Iɔc. x. planè quaſi alienâ (vt fit) calamitate Antuerpienſiũ luctus eſſet leuatura. Sed magna lacrymarum pars denuò ad nos eſt deriuata: quare

quare Lessum functo persoluit Theodorus Middelton.

QVos dignos referam gemitus? quæ prima querendo,
Quæ postrema sequar? mecum lugubria tento
Murmura, at elingues cupiunt siluisse dolores.
Ergo iaces GVILIELME, *iaces spes vnica quondam*
Atque vrbi immortalis honos? tu tristia iussus
Fata, & inexpletos mortis sentire furores
Supremúmque diem? In luctus quæ carmina soluam?
Quos possim tentare modos? per tempora taxus
Serpit, & attonitam neruis plangentibus amens
Pulso chelyn; placet heu, placet illaudabile carmen
Promere, & incomptè nostros plorare dolores.
En Cameracenæ facies quàm flebilis vrbis;
Vt vigilum excubiis vrbs desolata remotis,
Exstincto tutore gemit, seseque relictam
Conqueritur, clausósque premit sub pectore planctus,
Et lacrymas, lacrymas clamat: dolor vnus vbique,
Vnus vbique dolor, leti vndique & vndique luctus.
En videt incusátque malum, queritúrque, querensq;
Abrumpit mutas in mortua membra querelas,
Dilectósque premit vultus, & brachia collo
Iniicit amplectens, animamque per oscula quærit.
Hæc ne vides, vincique potes, nec tristia leti
Iura Anuersa doles? tu planctibus adiice planctus,
Et luctum in luctus adiunge, in funera funus.
Sors eadem fatúmque tibi, tibi præses & ille
GVILIELMVS *tutórque fuit, tuaque ambiit illum*
Infula, sacratis stringentem tempora vittis,
Et dominum confessa suum est: æqualis amori
Certet amor, fletus alternis fletibus adde,

Et lacrymis lacrymas: fatum tua gaudia quondam,
Et mors antiquos rapuit crudelis amores,
Deliciásque tuas: non hæc dedit oscula ferre
Semianiméſque genas, oculóſque in morte natantes
Condere, & extremum largiri in funere munus;
Viuaces tamen hæc animis indulget amores:
Exſtinctum tu ſemper ama, poſt fata ſuperſtes
Spiret amor, memori exſtinctum ſub pectore condens.

OSTQVAM abierat Cameracum GVILIELMVS A BERGIS, diuinitus ad leuandam temporum calamitatem anno ∞. IↃC. IV. IOANNES MIRÆVS Bruxellenſis, vir natus ad propagādam fidem Chriſtianam, ALBERTI ARCHIDVCIS deſignatione, Antuerpienſibus Præſul datur. Sed quantus ille vir fuerit, quàm ab omni ambitione alienus, audiat attonita poſteritas:

MIRÆVS
biennio toto DIGNITATEM
oblatam repudiauit.

ERgone laſſato nondum veſtigia greſſu
Ceſſauere fugâ? quid deſolata fatigas
Pectora, & acceptos geminas MIRÆE dolores?
Vſque adeóne Anuerſa ſuis oneroſa tiaris?
Sic vittæ ſublime decus, ſic aurea mitræ

Gloria,

Gloria, & oblati deterrent pondera ſceptri?
Bis flauo exuti ſpicarum vellere campi
Phœbeum videre iubar, bis cana pruinis
Bruma ſuis niueâ ſubtexit gramina pallâ;
Nec te ſollicitis ſupplex Anuerſa querelis
Flectere, nec ſæuis potuit concuſſa ruinis?
Quonam hic vſque metus tituli? cur inclyta vitas
Munera? cur merito temet furaris honori?
Nónne vides, tumidis multùm ratis acta procellis,
Quam pelagi caſus tempeſtatéſque gubernant,
Æolij cùm clauſtra iugi montémque recludens
Ventorum pincerna truces diffibulat Auſtros,
Ut rapido volet alta ſalo, cæcoq́ue rotatu
Æquoreum confundat iter? ſic fluctuat inter
Vndantes Anuerſa minas, quam ſæua poteſtas
Oceani, errantéſque trahunt circum vndique venti,
Quæ dudum inſani pelagi turbata fragore
Orſa tibi: MIRÆE *veni; quônam vſque vocantem*
Fruſtraris? ſuccede meis Palinure periclis:
Adde manus, viduamq́ue ſubi torquere carinam?
Quid ceſſas, iterúmne fugis? rurſúſne precantem
Deſpicis, & ſacræ ſubducis colla tiaræ?
Quid iuuat obſcuris virtutem claudere ſeptis?
Erumpet, feret illa ſuas ad ſidera pennas,
Impatienſque premi, maiori luce prementem
Cinget, & æternis declinantem inſeret aſtris.
Nec cadet reiectus honos, dum cedis. at altâ
Qualiter æſtiuum qui decipit arbore ſolem
Huc illuc ſeſe ipſe rotans, dum frondea circum
Tecta ſuas latè lampas Phœbeia vires
Fundit, & inflexo Titan conuertitur orbe;
Cingitur incluſus radiis, multóque calore
Spargitur, & ſolem neſcit vitare ſequentem:

Sic

Sic magis atque magis virtuti debita spernens
Munera, & oblatos fugiens MIRÆE *fauores,*
Auersa stringere manu; circumque volutus
Nequidquam, merita sertis decorabere vitta.

Canebat Iacobus de Cater.

IOANNI MIRÆO

Episcopatum declinanti

Lusus, de vmbrâ corporis pedissequâ.

IGneus æthereas Dictator scanderat oras,
Flammabátque poli vultus, nitidúmque cubile
Astrorum, lucis radio meliore premebat:
Cùm fortè ardenti properans sub sole viator
Extimuit comites vmbras, obuersaque præbens
Terga fugæ, propriæ trepidabat imagine formæ.
Plutonem laxasse Erebum, rupisse catenas
Eumenides, castrisque in se surgentia credit
Tartara, & exangues iterum præludere manes:
Pennificat formido gradus: percurrit anhelâ
Fauce nemus, tremulumque agitant suspiria pectus.
Illa fugit, sequiturque tamen: simulatque labores,
Et domini motus imitatrix vmbra refingit:
Quoque rotat sese, sociata pedissequa fertur
Nondum lassa comes: gressúsque fatigat heriles,
Velocésque metus simulatrix pingit imago.
Sic pòstquam proprios diffudit pulchrius ignes
Virtutis MIRÆE *iubar, diraque tenebras*
Dispulit inuidiæ; simulacra sequacia famæ,
Augustosque fugis titulos: famulatus honorum
Insequitur, cingitque propinquis gloria turmis:

Vicinus

Vicinus te stipat honos, laudisque fatigat
Vmbra tua: ast mediis contrà luctaris arenis;
Aduersasque vibrans hastas inimicáque tela,
In te bella moues, delusáque fulmina dextræ
Auctorem petière suum; propriisque ruinis
Gaudent, & rabies cognatâ in imagine pugnat.
Qualiter auratâ quondam cùm lampade Phœbe
Extuleras sublime caput, dum nocte fauenti
Insidiis, falsas fingebas luce figuras,
Hostilésque acies, signisque micantia castra;
Barbarus elusis torquebat spicula neruis,
Et proprias furiis ardebat sæuus in vmbras.
Non fugies vmquam MIRÆE *sequacia morum*
Præmia, non fugies vmbrantia præmia vitam,
Dum virtus titulorum emptrix aut vita recedat.

Hieronymus van Seurck.

IOANNI MIRÆO
Hæresios fortissimo expugnatori.

BElgI deliciæ, sacra & sincera bonorum
Congeries MIRÆE *veni: procede secundis*
Alitibus, meritáque caput constringe tiarâ,
Et sacrum dignare pedum. Quónam vsque retardas
Aduatici pia vota soli? succurre ruenti
Heu Patriæ. tibi se hæc dudum reparanda reseruant
Sæcula, Barbaricis quondam concussa ruinis.
Tu doctus læsæ squallentia vulnera pacis
Impositâ sanare manu, fecundáque culpæ
Tempora in antiquum rursus reuocare metallum.
Nunc, MIRÆE, *nefas, iam nunc decet ire recentes*

Deter-

Detersum maculas; longo post læsa veneno
Membra, Machaonias nequidquã admoueris herbas.
En consanguineos in prœlia concitat hydros
Hæresis, & mœstos latè grassata per agros
Campiniæ, insano concussas turbine gentes
Mouit, & infandis turbauit templa rapinis,
Quæ ferro tetigisse nefas; simulachraque Diuûm
Aurea, diffuso penitus liquefacta metallo,
Ad proprias traduxit opes. lacerata profanâ
Vasa manu, & sacras sonipes stabulatus ad aras,
Te, te naufragis bellorum sidus in vndis
Sperant, téque simul iusti sontésque precantur.
Te Pietas orbata vocat, depulsaque terris
Iustitia, & sacros tibi circumcingere crines
Insula prona rogat. Quid tardius ore sereno
Annuis, & roseos accendit purpura vultus?
Tandem flecte tuum, qui flectes cuncta, pudorem,
Magne Parens. Te Battauicis excitus ab oris
Cattus, & innumero te consulet agmine Belga.
Te visent alio volitantes orbe Britanni,
Erroresque suos & credula pectora ponent.
Qualiter, absumptis cum latè messibus, ægrum
Sæua pecus tenuauit hiems, siluisque viisque
Corpora fœda iacent; longo si frigore pulso
Blanda serenati facies se pandat Olympi,
Ruraque mulcenti Zephyri tepefacta sereno
Parturiunt fructus, stabulis armenta reclusis
Erumpunt subitò, & lætas vbi vallis apricæ
Planicies profudit opes, surgentia tondent
Germina, & exhaustæ reparant cassa vbera matres.

Gaspar Geuartius.

Non

Non continuit se paruo Antuerpianæ vrbis complexu MIRÆI industria, sed vicinos circumquaque ditionis suæ pagos, peruagata est. Lupos emittebat, pactis confestim Induciis, ex caueâ Hollandicâ Pseudoministrorũ calliditas, quibus Catholicos tamquam ad bestias condemnatos lacerarent. Quid ageret MIRÆVS? O bonum factum! sacrum cogit Militem, quem postquam domi ad omnia pietas & eruditio formassent, tamquam è Seminario Fidei produceret in arenam. Hoc canit Dingemannus Ianssen Boy.

QVantùm Romanum robur, lacerúmq; Senatus
Corpus, & inualidam solidatis viribus aulam
Confirmauit eques tradux, Censore probante
Cùm sumpsit patrios habitus, & more Gabino
Discolor emicuit legio vectura curules,
Cumque armis cessêre togæ, & tentoria lictor
Ambiuit, mediisque effulsit curia signis,
Vt regat Hesperium curis æqualibus orbem,
Sensit bellipotens flauo Germania Rheno
Attonita, excussitque suas formidine siluas
Caucasus, & positis vires confessa pharetris
Thracia, cùm rabidi crescentia fulmina Martis
Scipiadas, atque hostili flagrantia bello
Pectora (quæ Latium generosâ mente Senatum
Confirment) Pauli micuerunt indice ferro:
Sic MIRÆE *tuum clarâ virtute Batauus*
Robur, & adiectæ cognato limine Bredæ

Obstu-

Obstupuere nouis munitas viribus oras,
Fessaque sopitis spirauit Belgica sectis;
Cùm tot in armatos fines, aciemque gementis
Campiniæ, SACRVM *spirantia pectora Martem*
Magnanimis duxisti aquilis, circumque maniplos
Ipse aderas hortator agens, flammataque firmans
Prælia in hæreticas vrgebas fortiter alas.
Hos MIRÆE *libens titulos tibi Belgica ponet:*
Per te seruatos Bredæ confinibus agros;
Quidquid & Aduaticos inter Bredámque dolendo
Terrarum iacuit spatio, MIRÆE, *salutem*
Fortunámque fidémque tuæ debere tiaræ.

OPTIMO PRAESVLI IOANNI MIRÆO EPISCOPALIS Seminarij Erectori.

VEnalis vrbis mœnia barbarus
Vicisset hostis, & Capitolium
Iugurtha scandisset, subactis
Consulibus; nisi lege iustâ
Plebeius Arpinas sibi purpuram
Sumpsisset, auróque insuperabilis
Donis subactorum pudorem
Ipse suis abolesset armis;
Iam subiugassent Cimber & Ambrones
Et victa haberent mœnia Teutones,
Romámque terrarum parentem

Barbaricis premerent oatastis.
Vrbem teneret Gallus & Hannibal,
Si Consularis Patricio toga
Cessisset vni, nec secures
Vrbs Equiti posuisset aquas.
Testes Camilli, Fabricius dati
Contemptor auri, tuque Vtica ferox;
Qui nomen à fato tulisti,
Túque Deci generose magni
Profusor aui, Martia fulmina
Testes meorum Scipiadæ, Africa
Numantiaque bellicosa,
Atque Asia domini subacta.
Sic subiugasset Hæresis impia
Vicina Bredæ compita mœnibus,
MIRÆE, *ni tuus satelles*
Hæreticos repulisset ausus.
Educis altis è penetralibus
Instructa doctis pectora litteris
Quæ signa barbara Medusæ
Hæreticasque aquilas reuellant.
Testes Batauis Breda furoribus
Vicina, quantas contuderit minas,
Quantósque portarit triumphos
Præsulis hæc legio MIRÆI:
Ast instituti gloria militis
In te redundat PRÆSVL, *habes tibi*
Auctore te quidquid peregit
Lecta tuo legio labore.

Conrardus Tucherus.

Parum erat MIRÆO ſacras ſcripſiſſe copias, paratum habere Theologorum robur hæreticis oppugnandis: ipſe voluit in aciem primus prodire, boni Imperatoris more, ne ad inexperta militem ablegaret. Neque ita putabat Tribunis in vigiliarum luſtratione eſſe confidendum, vt non aliquando ipſemet per ſtationes teſſeram iret expoſtulatum. Obiit ergo omnes Campiniæ agros Bredam vſque, ceteroſque ditionis ſuæ pagos; lapſos mores erexit, Eccleſiaſticorum iuxtà ac ſæcularium animos inſtaurauit. Id cantat Iacobus de Cater.

QValiter occiduo cùm ſe Titania fluctu
Lumina, & emeritas inflectere Phœbus habenas
Cœperat, atque alto radios ſubducere mundo,
Cùm rutilum cæli vulgus nitidaſque cateruas
Pandebat, niueos ducens nox flammea ciues,
Cùm dederat velox Romanis teſſera ſignum
Excubiis, poſitaque vices; Dux noctis operta
Scrutari vigilum turmas, ambire Tribunus
Mœnia, & alternâ ferri ſtatione, nigraſque
Perluſtrare vias; nocturnam aduertere curam,
Diſcurrant, variéntne vices; longáſne tenebras
Inſomni vigilans ducat cuſtodia vultu;
Num tumidas vino ſedarint otia mentes,
Furque oculi, pacata quies; num languida ſomno
Pectora, diſtinctos edat num buccina cantus:
Sic dum Bredanos percurrens Hæreſis agros

Latiùs

Latiùs insanum fundit violenta venenum,
Ignaràsque graui cingens indagine mentes
Nigrantes circum truculentior explicat alas;
Non te, sacratæ qui sistat robora dextræ,
Obsedit MIRÆE *sopor, generosior artus*
Exeris, & validas armans in debita vires
Prælia, subiectis quæ sit vigilantia castris
Rimaris, positasque ambis MIRÆE *phalanges*
Militiæque rudis pugiles, & rustica lustras
Agmina, vicinosque agros & subdita visis
Rura, nec immensæ furaris pectora curæ,
Dum segnes animos, titubantesque ipse cohortes
Arguis, & reduces suades agitare labores,
Dumque auges vires, queîs frangi nescia virtus,
Queîs aui sine nube tenor, quibus integer anni
Spiritus, inflectique nequit, dum prodiga lucis
Exundat mens alta suæ, feruórque resurgit
Degeneri, extinctisq; redit noua flamma medullis.
O amor! ô nullâ fidentes mole lacerti
PRÆSVLIS! *ô nullo curarum saucia motu*
Pectora! tu timidos rediuiuis ignibus imples,
Audaces præsens hortaris, ruráque circum
Et varios percurris agros, dum parturit ausus
Nocte nouos, quos manè probet, pariátque benignas
Mens artes, queîs degeneres flammare clientes
Desuetósque animare viros, possitque solutam
Militiam elatis iterùm componere signis.

Nisi laus esset, ab hæreticis etiam contemni; esset profectò, vnde ordiremur iracundiam. Quid agunt liuidi illi calumnia-

tores? Audi Inuidia, & perfrica frontem. IOANNEM MIRÆVM virum temperantiâ planè insignem, audent de crapulâ, de vomitu, de ebrietate traducere. Mortuus est, inquiunt, cùm aulicis se ingurgitasset cyathis. O mendacem Calumniam, quam & publica & priuata Medicorum scripta iugularunt! non quærimus ergo maiora causæ præsidia; sed lusu Satyrico Conrardus Tucherus mendacium trucidabit.

QVi fit, Pantolabi semper sua crimina iustis
Appingant, nebuloque suis examinet vlnis
Vitam aqui? mœchus mœcho, fur nomina furi
Obijcit, eque suâ vibrat deprompta pharetrâ
Spicula, in alterius fortasse hæsura cerebro;
Luscos appellat luscus, sic semper in ipsos
Auctores obiecta cadunt. Nouus hæresiarcha
Ipse vehens ventrem, qualem subijsse laborent
Herculis Atlantisq; humeri, quo non velit Ætnam
Mutare Enceladus (nam tanto pondere ceruix
Deficeret, caderéntque ingentia colla Gigantum.)
Genua tegit venter, luxuque Vitellius alter,
Aduaticus, clamat, PRÆSVL sub pondere mensæ
Succubuit, cyathísque efflauit spiritum in ipsis.
Inuitatus enim, Bruxellam ex tempore abiuit
Ventripotens mitræ dominus; vbi sera moretur
Cœna, rogans, secúmque trahens inglorius vmbras
Fumosam ingreditur, ductus nidore, culinam.
Iámque pater cœnæ loca cuique assignat, eúmque
Pertrahit ad sedem: primus sedet, & iacet vt bos,

Et

Et totas ardet ſimul euacuare lagenas.
Non conuiuarum flexit reuerentia, ſolus
Cœnam ipſam abſorbet; tamquam moriturus inultus,
Ni totam grauido portaret ventre culinam.
Nil mouit rapida ora calor, deglutit hianti
Fauce; velut digiti, pectúſque & viſcera ferro
Obducta, intrudit pariter cum carnibus oſſa,
Ceu cadat in foueam cibus, atque in dolia Bacchus.
At dum ſic glutit veluti de ſanguine certans,
Fata adſunt: pallet ſubitò, modò ſudor ad imòs
Promanat talos: mox cùm ſibi ſcit moriendum,
Maiores poſcit calices, vertitque tremente
Vix cyathos dextrâ; reſtantes ſpiritus auras
Elueret penitus, ni ſe conuiua tuliſſet
Obuius, & paraſitum caſtigaſſet acerbè:
Defertur potos inter, benè potus, aceruos,
Paululùm adhuc ſpirans, mediáque in morte lagenas
Expoſcens: ægri cadit æger anhelitus oris.
PRÆSVLIS *hic finis, hac illum ſorte epulonem*
Parca tulit, ſanctæ ſunt hæc epicedia vitæ.
Hæc habeo quæ dicam, hic PRÆSVLIS *exitus, hic eſt;*
Aduaticos inter voluit qui ſanctus haberi.
Cetera prætereo. bone Iuppiter! & bona Iuno!
Quid precor hæreticus clamat? quid grunnit Vlyſſis
Dignus harâ porcus? ergo inter pocula PRÆSVL
Concidit, abſumptas reuomens cum ſanguine carnes:
Vidi, ait, ingenti vix præ pinguedine craſſum
Tollentem à menſâ corpus, vomitúmque per ipſum
Ora volutantem, vidi ipſo ex limine, rimam
Per tenuem ſpectans, naſóque in cardine preſſo.
Quid faris? támne eſt longus tibi Battaue naſus,
Támque ſagax oculus, qui Bruxellam vſq. vagetur?
Id nihil attinet ad te: vidi, hæc ſufficit vnum.

 Nunc

Nunc perge ad Medicũ: stomacho qui inuenit aperto,
Cùm cultris tensum ventrem, & diaphragma secaret,
Ingluuiem immensam, quâ pisces pascere possis,
E gemino, quotquot conuerrunt retia, ponte.
Perfide mentiris, mentiris scurra. quid? hoc ne
Sic habet? heus Medicum nunc audi; iurat in ipso
Inuentum stomacho quantum coniuncta teneret
Palma manus. Quid ad hæc? das herbã perfide, & hastã
Abÿcis? obtritum caput est, caudáne minaris?
Supplex de genibus poscis, nebulo! caue ne nos
Vsque remorsuros mendaci dente lacessas.

Helluonibus clandestinis, nouis Censoribus mensarum publicarum,

SATYRA II.

Ergo iterùm inflatis ructans dicteria buccis
Aduaticos naso Batauus suspendit adunco,
Et plenis audet conuitia spargere plaustris?
Nec satis hæretico plebem infecisse veneno,
In mitras vomuisse placet, sanctúmque tiaræ
Pondus, & Anuersæ vitiasse insignia vittæ?
Vnde ruas, tabulata struis. quid enim impie, mitra
Morsu digna tuo? sed fige hoc marmore dentem,
Offendes solidũ. Quisnam hæc? quisnã hiscere cõtrà?
Prompta mihi ratio, patet hoc, patet. O Caluine!
Vsque adeóne nihil vigiles perducere noctes,
Dum mensæ, dum vina placent, dum pinguia omaso
Viscera, & vndanti iuuat artus tendere Baccho?

Dum

Dum iuuat & viuum turdis implere sepulchrum,
Et variis onerare auium præcordia bellis?
Euge epulis, euge, indulge, memorabile magni
Gutturis exemplum. cernis vertigine multâ
Vt tecum motis saltent pallatia saxis?
Pol si iam bifido rutilantem culmine mitram
Aspicias; clames, bis binos tollere conos.
Dum natitant oculi, dum circùm palpitat ægrum
Corpus, nec viuum credit sese esse cadauer,
Dúmque suam portat secum mare, nec sine pisce:
Dũ fluit hinc crudus pauo, hinc olor, hinc acipenser,
Internóque strepunt iurgantia viscera motu,
Seditio veluti ranarum aut putidius quid,
Donec inundantes per carnea littora fluctus
Intumuere, & vicinos sparsêre penates:
Hinc mors præpropera, atque hinc intestata senectus.
Ecce iacet, iacet heu caput ægrâ insigne tiarâ,
Ducitur & mœstis lugendum funus amicis.
Perge: nihil superest? conuitia nulla? quid hæres?
Quid cessas? subito quin addis corpora tabo
Et turpi putruisse lue? vt fœtentia vini
Multipedes Calui minuerunt pectora vermes?
Quid pudet hoc? falsâ si non pudet impia linguâ
Fingere, nec patrio mendacia spargere ritu?
Prô scelus! an paruos calices & sobria vina
Delibasse virum, & quantum natura petebat
Adiunxisse cibi, ignoras clamosa propago?
Non hic, vt lautâ Cerere, indomitoque Falerno,
Inflaretque epulis extensos grandibus artus,
Ad faustas accitus erat mensas Hymenæi:
Ast bellum vt ventri indicens, stomachóque famenti,
Arceret propriâ à conuiuis pocula normâ,
Fecundam factura sitim, nocituráque menti.

 Sed

Sed vitium Batauo crassum & prægrande videtur,
Si viuis modico, nec finem extra mediocrem:
Cui, quoties rutilum referat sol aureus orbem,
Turpe toral toties reduci submergere Baccho
Iucundum, & crudis iterum perfundere turdis.
Illa dies periit, denso stipatus Iaccho
Quâ deformis aqualiculus non sesquipede extat.
Hinc subiti motus, hinc bella, hinc prælia, rixæque,
Et, modici siquis non transit dona Lyæi,
Nocturnus tamquam potor, potórque diurnus,
Carpitur. hem lynceo tu possis dicere lusce
Luscus? quid cùm oculis videas tua lippus inunctis
Crimina, cur aliorum tam rimaris acutis?
Aspice, qui puri dispergit semina verbi,
Pulpita cùm quondam Caluinia scandere, & almam
Fratribus atque sororibus altè exponere legem
Venditor arcani verbi & propola pararet;
Pocula erant libri, & lautæ conuiuia mensæ,
Hoc studiis aptum Musæum: dicere deinde
Aggressus, crebraque euoluere Biblia turba;
Vah, crudos pro voce cibos, & olentia vina
Fundere, præsentésque etiam turpare cateruas.
Ipse etiam externæ circum vndique fercula cœnæ
Mendicans, animal propter conuiuia natum
Caluinus, quoties plateas fœdare recoctis
Sordibus, & tetras alui exonerare cloacas,
Quales non atros voluens Camerina vapores
Annosúmque lutum fundat, Patroclique latebræ?
Quid bibulos memoro proceres, atauósque Batauos?
Posteritas vitiorum heres, patruíque Lyæi,
Continuis cùm epulis gaudet putere, meróque;
Ingeminat, strepit: Harpyiá gula digna rapaci
Præsulis Aduatici! Batauo qui parcior omni.

Sed

Sed video,video,lurcones atque bibones
Oderunt fecunda negantem pocula,& altos
Mazonomos , agitant , vitiant, lædunt,cruciántque
Immeritos,carpunt dum sanctos,massici amantes.
Stultus & improbus hic animus: descendere nũquam
In sese,sed præcedens quid mantica portet
Rimari penitus . qui multo iubere fœdus,
Æquum est,alterius verrucam haud exprobret. At nunc
Omnia eunt præpostera, turpis adulter honestum,
Ieiunum potor damnat,comémque superbus.

Iacobus de Cater.

AD te tandem, REVERENDISSIME ANTISTES MALDERE, reuertitur oratio noſtra; trepidat illa, atque incerta adhuc hæret velut in biuio conſtituta. Veretur ne grata ingratáve videatur, pro rerum quas dixerit magnitudine vel tenuitate. Sed pergendum eſt tamen, *cùm ſciamus etiam Deos non tam accuratis adorantium precibus, quàm innocentiâ & ſanctitate lætari, gratioremque exiſtimari qui delubris eorum puram caſtamque mentem, quàm qui meditatum carmen intulerit.* Hoc tibi Reu^me PRAESVL liberè acclamari poteſt, & tam ſine adulatione quàm neceſſitate laudum noſtrarum: Si adhuc dubium fuiſſet, fortè caſuque Rectores terris, an aliquo numine darentur, te tamen liqueret diuinitus eſſe conſtitutum. Ita profectò eruditio tua, peruerſis hiſce temporibus; prudentia, ſacræ Reipublicæ adminiſtran-

Plinius in Panegyrico Traiani.

ſtrandæ ; modeſtia continendæ inſolentiæ ; virtus denique, vitiis conuenit exturbandis. Planè vt factus & natus ætati huic noſtrę, & Antuerpienſis Epiſcopatus gubernationi videare. Olim quidem, & dudum antehac, in eam dignitatem euocari merebaris, ſed neſciſſemus quantum tibi deberet Reſpublica, ſi antè euocatus eſſes. Illud tempus expectatum eſt, in quo liqueret non tam accepiſſe te beneficium quàm dediſſe. Quando enim aliàs ita anxiæ fuerunt res Catholicorum, quando ita corroborata hæreticorum audacia? quando ita fracta morum integritas, quãdo magis tamen oppugnata? quando tam afflicta laborauit Pietas, & vehementiùs tamen conquaſſata? Tu tu MALDERE Præſul optime, leuandis tantis calamitatibus ſacro imperio accedere debuiſti. Confugit in ſinum tuum Antuerpia, tamquam ad aram ſecuritatis; protegere debuiſti. Infulam capiti tuo impoſuit; onus accipere debuiſti.

buisti. Et hoc libentiùs, quo tuâ se manu indigere magis commõstrauit, cùm non inquilinum te suum, sed externum, è magno illo Theologiæ Theatro, Louanio inquam, euocauit. Nec illa profectò aberrauit, te optando; neque ALBERTVS Archidux prudentissimus, adoptando. Testabatur domus ipsa quam règebas, quantus esses moderator; domestica dicendi disserendíque exercitia, quantus animorum curator; publicum docendi munus, quantum esses Theologiæ ornamentum. In quibus omnibus ita semper versatus es, vt, ipso veluti Numine ad Dignitatem te aptante, priuata omnia perdisceres quæ mox esses præcepturus; atque ita exactè & prolixè, vt docendi tempore nihil iam habeas noui perdiscendum. Ignosce PRAESVL REVERENDISSIME, si in tot laudibus tuis quæ supersunt, liberiorem non tentemus excursum; cogis silere nos, verecundo tuo pudore, quo nostra

te en-

te encomia onerare videntur. Veniet illud tempus, cùm se, post fata, magnis chartis virtus tua sinet celebrari. hos tamen lubens etiam nunc titulos patiaris.

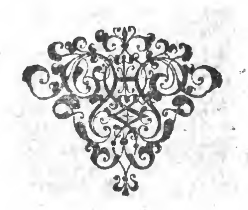
REVERENDISSIMO ANTVERPIENSIVM PRÆSVLI IOANNI MALDERO PLAVSVS.

QValis, Atlantei cùm succubuere lacerti
Æde fatigati superâ, cælique prementis
Pondere, stellíparo successit strennuus orbi
Amphitryoniades, paribúsque innisa polorum
Atria, pendentesque tulit ceruicibus axes;
Heu! viduas sedes, & desolata precantis
Aduaticæ MALDERE *subi molimina vitta.*
Tot proauûm cessere manus, non mole tiaræ,
Non grauido sacri lassata robore sceptri:
Sed quos atra dies, quos irreuocabile stamen
Abstulit, & solito leti violentia casu:
Dum cunctis illæsa fides, virtúsque supremo
Fine vigil, mediáque etiamnum in morte superstes.
At modò quem vacuæ deceant insignia vittæ
Lumina? sufficiant tantis quæ pectora curis?
Te sacris mundi studiis cælique vacantem,

Te

Te MALDERE *vocat, tete complexa potestas*
Euehit, & dignum meritis imponit habenis.
Incola te mentis probitas, pietásque per omnes
Dispensata fibras, magna ad fastigia ducunt,
Inuitúmque petens circùm vestigat & altis
Ornat honor titulis. Sic te testatur & offert
Celsa potestatis species, quæ culmina rerum
Scandat, & immensa non sidat mole coronæ.
Ergo veni MALDERE, *pares extolle lacertos,*
Tolle pares oneri vires: te debita mitræ
Serta vocant. succede nouo, succede labori,
Quem facilem præstabit amor virtutis, & acris
Canicies animi imperio moderabitur æquo.
O venient, venient (vtinam post sæcula mille
Mille senis Pylij) venient ô tempora, cùm te
Herculeos inter proceres, atque inter Atlantas
Aduaticos, altâ tacitè cùm voce loquentur
Et tua victura celebrabunt nomina chartæ.

Iacobus de Cater.

QVEM-

VEMADMODVM laudatis olim Imperatoribus, populo deinde Romano Quiritibúsque Felicitatem suam gratulabantur Panegyristæ; rectè atque ordine facturi videmur, si narratis Episcoporum encomiis, reliquo Ecclesiastico Magistratui, Canonicorum, totique Antuerpiensis Cleri frequentiæ suam prædicemus beatitatem. Vt enim in filios, paternorum facinorum laus etiam descendit; non minima profectò rerum pars benè gestarum, in Cathedralis Ecclesiæ cœtum deriuatur. Stellas videmus communi solis lumine fulgere, & non suis etiam radiis illustrari; cur non simili lege, Antistitum facta, partito honore Clerum suum decorabũt? Planè ita fit, sed vno tamen discrimine. nam cùm hæc sit natura sideribus, vt parua & exilia, validiorum exortus obscu-

Plinius Paneg. ad Traianum.

obſcuret: maiores quidem omnibus fuerunt Præſules veſtri, ſed ſine vllius deminutione maiores. Eamdem enim auctoritatem præſentibus illis, omnes quam abſentibus ſemper retinuiſtis. Quin etiam pleriſque ex eo reuerentia acceſſit, quòd illi, licet dignitate maiores, vos tamen ob vitæ laudem ſingularem reuerebantur.

Dicemus non liberè minùs quàm verè (quod de Romanis olim exteri illi Legati, qui tot Reges quot Senatores vidiſſe ſe clamabant) quando ampliſſimum conſeſſum veſtrum intuemur, tot nobis Epiſcopos eſſe videri, quot Sacerdotes. Atque id quidem, ſeu à propriâ veſtrâ virtute proueniat, ſeu ex Antiſtitum veſtrorum vitâ, ad quam vos ſemper conformatis: nec minorem meretur apud omnes laudem, nec minorem apud nos gratulationem. Magnis ergo vocibus atque EX SENTENTIA, OB HAEC QVIBVS NEC MAIORA DICI, NEC CO-

COGITARI A QVOQVAM POSSVNT, GRATVLAMVR VOBIS VIRI AMPLISSIMI, DEVMQVE VENERAMVR, ITA DIV VRBI HVIC, DIGNITATI VESTRAE, SVPPLICATIONI NOSTRAE PROPITIVS, VOLENS, LVBENS, ESSE VELIT, ET VOTVM HOC RATVM ESSE IVBEAT.

APPROBATIO.

HAec Fama Poſtuma Antuerpienſium ANTISTITVM, digna quæ typis mandetur ad impia maledicorum ora obturanda, & Eccleſiam CHRISTI ex ſuis PRAESVLIBVS illuſtriorem reddendam. xxx. Iunij, anno M. DC. XI.

Egbertus Spitholdius S. T. L.
Canonicus & Plebanus Antuerpienſis.

Svmma Privilegii.

ALberti & Isabellæ Claræ Evgeniæ, Archiducum Auſtriæ, Ducum Burgundiæ, Brabantiæ, &c. Priuilegio cautum eſt, ne quis *Famam Poſtumam Præſulum Antuerpienſium, vulgatam à Rhetoribus Collegij Societatis* Iesv *eiuſdem Ciuitatis*, præter Martinæ Plantinæ viduæ & Balthaſaris & Ioannis filiorum Ioannis Moreti p. m. voluntatem, intra ſexennium excudat, aut alibi terrarum excuſam, in Inferioris Germaniæ ditiones importet. Qui ſecùs faxit, confiſcatione librorũ, & aliâ graui pœnâ mulctabitur, vti latiùs patet in litteris datis Bruxellæ xiv. Iulij, m. dc. xi.

Signat.

Buſchere.

ANTVERPIÆ,

EX OFFICINA PLANTINIANA,

APVD VIDVAM ET FILIOS

IOANNIS MORETI.

M. DC. XI.

LABORE ET CONSTANTIA.